Naša naloga:
Probuja in napredek naroda!
Naš namen:
V edinosti in slogi do cilja!

NARODNI VESTNIK

NATIONAL HERALD.

Največji sloven[illegible] votednik v Zedinjenih [illegible]vah.
The Largest Sem[illegible]kly in the United States [illegible]erica.

URADNO GLASILO SLOVENSKEGA KAT. PODP. DRUŠTVA SV. BARBARE, FOREST CITY, PA. — OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENIAN CATHOLIC BEN'T SOCIETY ST. BARBARA, FOREST CITY, PA.

No. 14. — Štev. 14. DULUTH, MINN., MONDAY, FEBRUARY 16, 1914. — PO NDELJEK, 16. FEBRUARJA 1914. Volume IV.—Letnik IV.

Wakefield, Mich. - 1

M. Pogorelc
Box 236
11-1

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL DULUTH, MINN. 118

STAVKARJI PRIČAJO O KRIVIČNIH RAZMERAH.

RUDAR OBDOLŽI DEPUTIJE NAPADA. — GUNMENI KRIVI NEMIRA. — BAKRENI BARONI PRAVIJO, SOCIJALIZEM JE KRIV NEPRIZNANJA UNIJE. — BERGER HOČE BITI ZASLIŠAN.

Hancock, Mich., 15. febr. Stavkar Patrick Dunnigan, prejšnji naršal na Ahmeek, je izpovedal komisiji, da so oboroženi deputiji prišli preiskovati njegovo hišo, in ko se je zoperstavil, so ga zbili na la in aretirali. Krivdo nemira na akrenem okrožju je zvrnil na imortirane gunmene, češ, pred prihodom teh barab je bilo vse mirno a Ahmeek.

O. O. Hilton, glavni odvetnik za Western Federation of Miners se e izrazil pred kongresno komisijo, a se unija radovoljno podvrže reiskovanju, da pa tudi zahteva, a se preišče tudi Calumet in Hela družbo in Citizens Alliance.

Predsednik preiskovalne komiije, Taylor, je obljubil, da bo dana bem strankam prilika, pokazati tališče stavke skozi ves čas, in tuli vzroke, zakaj se je začela.

Rudar Viljem Kilpela je izpovedal kot priča, da je delal leta 1903 el mesec na kontraktu v North Kearsarge rudniku in koncem meeca se mu je povedalo, da nima ič zasluženega, ampak da je še družbi dolžan.

Rudar Izak Kukka je izpovedal, a je bil dolžan družbi 75c potem, o je delal v Tamarack rudniku el mesec.

Vsi rudarji, katere se je zaslišalo, so izpovedali, da so zaslužili a trdo in dolgourno delo komaj oliko, da sa se skromno preživeli.

Jakob Lustik, večletni uslužbenec Calumet in Hecla družbe je izovedal, kako ga je James MacNaughton povabil k sebi kmalu, o se je začela stavka in ga je naovarjal, da bi šel skebati. Lustik e ni podal, češ, da mu je W. F. of I. izplačala že $70.00 podpore, natar mu je McNaughton ponudil 100.00, da vrne uniji denar. McNaughton je tudi Lustika nagovarjal, da naj gre k unijskemu lavnemu stanu in naj dobi 25 tao krepkih mož kot je Lustik za kebanje. Obljubil mu je za to deo prosto stanovanje. Lustik mu je dgovoril, da naj gre McNaughton am nabirati stavkolomce.

George Szinka, ki je tremal za C. & H. skozi 25 let, je izpovedal, da je plačal nekemu bosu $100, da je dobil delo.

Več tremarjev je izpovedalo, da je tremanje tako težko delo, da je tremar po preteku par let popolnoma onemogel. Rudarji so se pritoževali, da je vrtalni stroj za enega moža jako nevaren, da je delo težko, in da so jame jako vroče.

Finski stavkar Gust Strenger, katerega je družbin advokat A. F. Rees prašal, če je socijalist, ni hotel odgovoriti to vprašanje.

Unijski odvetniki so ugovarjali temu vprašanju, in ko je kongresman Taylor vprašal Reesa, zakaj je stavil to vprašanje, je dejal, da zato, da bo pozneje dokazal, da je pripisovati socijalizmu, da družbe ne pripoznajo unije W. F. of M. Kongresna komisija je nato odločila, da se ne sme nobenega siliti, da bi odgovoril tako vprašanje.

Filip Marks je izpovedal, da je bilo njemu in Jožetu Miheliču odvzeto delo pod pretvezo, da manjka tremarjev. Dela pa tudi ni dobil v drugih rudnikih, ker je spadal k uniji.

Jožef Mihelič, rudar in tremer, v Mass rudniku, je izpovedal, da je bil odpuščen od dela v aprilu 1913. z štirinajstimi drugimi delavci, ker so se pritožili, da se jim ni dalo opoldne celo uro prostosti in da se je lahkomišljeno ravnalo z vspenjačo, v kateri so se spuščali v jamo in dvigali iz nje. Nobeden odpuščenih mož ni mogel dobiti dela v drugem rudniku, ker so spadali k uniji. Dva delavca sta bila odpuščena, ker nista volila kakor so jima ukazali bosi, je povedala priča. Ko je družbin advokat prašal Miheliča, če bi fantje zoprovali, če bi se zopet poizkusilo z delom v Mass rudniku, je Mihelič odgovoril, da je to vprašanje težko odgovoriti.

Poslanec Taylor je dobil od Viktor Bergerja, prejšnjega socijalističnega poslanca iz Milwaukee brzojavko, da bi se naj tudi njega zališalo. Želji se ni ugodilo, ker se ne bo zaslišalo vnanjih prič.

DEKLE BO ŽIVELO V GOZDU KOT EVA.

Boston, Mass., 14. februarja — Gospodična Bana Douglas bo šla nazaj v naravo — popolnoma nazaj do dnevov Eve.

Odločila se je, da bo prebila popolnoma sama en mesec v gozdih države Maine. A to je samo zemljepisje tega potovanja, kajti ona naznanja, da bo šla v gozd brez obleke brez hrane in brez orožja. Čez mesec dni namerava priti iz gozda čila, čvrsta in zdrava bolj kot kedaj poprej, oblečena v kožuhovino od divjih živali katere hoče vjeti ali usmrtiti brez vsakega umetnega orožja. S tem hoče najbrže malo preveč sita punca dokazati, da zamore ženka živeti popolnoma samostojno in primitivno, in da je tudi ženska igrala vlogo v borbi z naravo, da je prišel svet na današnjo civilizacijo.

Njene tovaršice jo bodo spremile do gozda, kjer se bo slekla in bo šla v gozd kot mati Eva. Živela se bo z jagodami, koreninami in mesom živali, katere bo vjela.

Bog daj norcem pamet!

MLADI ROCKEFELLER SE NE VOZI Z AUTO.

New York, 15. februarja — Mladi John D. Rockefeller ne zapravlja svojega očeta gazolin s tem, da bi divjal po new yorških ulicah v avtomobilu.

Kadar gre na "delo' ob deveti uri zjutraj, se pelje s parom črnih konj. Ob straneh njega švigajo automobili, Janezek pa drži za vajeti in se vozi v kočiji proti Standard Oil trdnjavi, kjer čuva kako rastejo nikelni v miljone in tolarji v biljone.

TOLOVAJI RANIJO GOSTA V JEDILNICI.

New York, 12. febr. — Gunmeni so napadli tukajšnjo Tripoli kavarno, ko je bila polna gostov, ranili so Anthony Celentano-ja, ki je sedel s svojo ženo pri neki mizi, oplenili so goste za okroglo $4,000 in zbežali.

Policija je pozneje vjela tri izmed sedem napadalcev restavranta. Anthony Celentano, ki je smrtno ranjen, je nedolgo tega vstrelil enega gunmena.

LINCOLNU SE POSTAVI VELIK SPOMENIK.

Washington, 12. febr. — Ob stopetletnici slavlja rojstva Abrahama Lincoln, bivšega predsednika Združenih držav, ki se je vršilo tukaj, se je začel kopati temelj za Lincolnov spomenik v West Potomac parku, ki bo stal dva milijona dolarjev.

Slavlje stopetletnice rojstva umorjenega predsednika je bilo velikansko.

FILIPINCI ŽELIJO NEODVISNOST.

Manila, Filipinski otoki, 13. feb. Napredna stranka je poslala na vlado Združenih držav resolucijo, v kateri se izraža želja, da bi se dovolila Filipincem neodvisnost pod varstvom Združenih držav. V resoluciji se navaja, da je na otokih dovolj moči, da se zamore odbiti vsak napad.

NEMIRI V TOKIJO SE NADALJUJEJO.

Tokio, 13. febr. — Resni nemiri se nadaljujejo, ker je kongres glasoval, da se davek zviša. Petsto policajev je naskočilo razne množice ljudstva in so aretirali 200 oseb. Vlada je tudi zaplenila več časnikov in vječila je urednike. Ljudstvo zahteva, da poslanci odstopijo. Zbornični predsednik je resigniral.

WISKONSINSKIM TVRDKAM PREPOVEDANO HRANILNIŠTVO.

Madison, Wis., 14. febr. — Državni glavni pravdnik je izrekel, da ne sme nobena tvrdka jemati denar od svojih delavcev na obresti kot banke. Wisconsin Bridge & Iron Co. v North Milwaukee je sprejemala od delavcev vloge.

TESARJI SO IZSTOPILI IZ A. F. OF LABOR.

Indianapolis, Ind., 14. februarja — Unija tesarjev in mizarjev je potom splošnega glasovanja sklenila, da se odcepi od American Federation of Labor. Vzrok je spor med to unijo in unijo kleparjev in kositarskih delavcev.

Unija tesarjev in mizarjev je ena najmočnejših in šteje okoli 200,000 članov.

DRUŽBA ZGUBI IZGONSKO TOŽBO.

Wellsburg, W. Va., 13. febr. — West Virginia & Pittsburg Coal Co., katera je skušala potom sodnije vreči stavkarje iz svojih hiš v Colliers, W. Va., na cesto, je zgubila dve tožbi. Porota ni ugodila tožbi družbe.

V Follansbee, W. Va., ne daleč od Colliers, je nekdo obesil s slamo nabasanega kurenta na brzojavni drog, in mu je pripel ime sodnika A. G. Payton.

VELIKO SPREJETJE ZA IZGNANE VODJE.

London, 12. febr. — Londonske unije in londonski socijalisti bodo skupno sprejeli delavske vodje, kateri so bili izgnani iz Južne Afrike za časa stavke.

Sprejem bo tako velikansk, da London še ni videl enakega.

MILWAUŠKI ČEVLJARJI NA STAVKI.

Milwaukee, Wis., 13. febr. — Petsto delavcev Weyenberg Shoe Co. je šlo na simpatično stavko v pomoč stavkarjem iz Weinbrenner Shoe Co., kateri so zastavkali v torek dne 10. t. m. Weyenbergovi delavci nimajo nobenih teženj s svojo družbo, a šli so na stavko zato, ker upajo s tem prisiliti Weinbrennerjevo tovarno, da pripozna zahteve njih delavcev.

Stavkarji so čakali zvečer stavkokaze, ko so šli iz dela, in spremljala jih je do pocestne železnice policija; mnogo so jih pa spravili domu v avtomobilih. Stavkarji so napadli pocestne železnice in pripetilo se je več izgredov in aretacij.

ŠTRAJKAR MRTEV. ŠERIF TEŽKO RANJEN.

Colliers, W. Va., 13. febr. — V izgredu med stavkarji in stavkokazi West Virginia & Pittsburg Coal Co. je bil stavkar Jam. Moore vstreljen in deputy sheriff Harry Lucas je bil težko ranjen.

Stavka se je začela meseca septembra in Moore je živel v šotorih s stavkarji.

ZION CITY ZAPOVE NOŠO IN OBNAŠANJE.

Zion City, Ill., 11. februarja — Mestni odbor je sklenil naredbe s kojimi se marsikaj prepoveduje. Prvi člen prepoveduje tako obnašanje in govorjenje, ki bi bilo pohujšljivo. Drugi člen prepoveduje ljubimkovanje in prašati žensko za spremstvo. Prepovedano je poljubovanje in objemanje ter sedenje ženske na moških kolenih med vožnjo. Prepovedano je tudi ženskam nad 12 let starim, nositi globoko izrezane bluze in krajše rokave kot do polovice med zapestnico in komolcem.

TISOČE BREZDELNIH V AVSTRIJI.

Dunaj, 15. februarja — Štatistika človekoljubnega društva "Warmestuben Gesellschaft" na Dunaju kaže o velikem siromaštvu, ki vlada v cesarskem mestu Dunaju. Namen omenjenega društva je, da daje skrajno ubogim streho in toliko živeža, da se duša ne loči iz telesa.

V preteklem tednu hude zime na Dunaju je dala ta družba podstrešje in hrano 6782 otrokom. Skozi božični teden je spalo v poslopjih teh milosrčnih društev 81,052 oseb. Ceni se, da je na Dunaju čez pol miljona oseb brez dela in jela in jih morajo podpirati mesto in razna dobrodelna društva.

Socijalistični mestni odborniki so predlagali da uslužbi mesto brezdelne za popravo in napravo cest, v parkih in pri občinskih podjetjih, ter da določi mesto pol miljona kron za te reveže, a nemška nacijonalna in klerikalna stranka ste glasovali zoper in predlog je propadel.

SAMOMORSTVO RAZSAJA V NEW ORLEANS.

New Orleans, La., 12. februarja. V zadnjih 24 urah je poskusilo tukaj osem mož in pet žensk samomor na razne načine.

Petim je samomr uspel, osem so jih pravočasno rešili.

POSODI $800.00 DOBI NAZAJ $1.000.000.

Chicago, 12, februarja. — Dr. E. S. Higley je dobil poročilo, da je podedoval $1,000.000 po Charles Froehlich-u, kateremu je posodil pred 20 leti $800.00. Froehlich je odkril bogate rudnike v Avstraliji.

OGNJEGASCI GASIJO PETDESET POŽAROV.

New York, N. Y., 13. febr. — Petdeset požarov med sedmo uro zvečer in sedmo uro zjutraj je pognalo na mraz stotine oseb in je dalo ognjegascem več opravka kot kedaj poprej. V več slučajih so bežali ljudje na sneg samo v nočni obleki.

KONGRES ODMERI MILJONE ZA KMETIJSTVO

Washington, 13. febr. — Kongres Združenih držav je odmeril v proračunu $25,000.000 za izboljšanje kmetijstva in za študije kako zmanjšati tratenje kmetijskih pridelkov.

STRANKA SPREMENI IME.

Brainerd, Minn., 14. februarja. Državna konvencija Public Ownership stranke za Minnesoto, ki se vrši tukaj, je enoglasno sklenila, da se imenuje ta stranka zanaprej socijalistična.

Minnesotska legislatura je pri lanskoletnem zborovanju to spremembo postavno dovolila.

VODJE V HAITI MISLIJO NA BOJ.

Cape Haitien, 13. februarja — General Orestes Zamor, novi predsednik republike Haiti, je sklenil napasti senatorja Davilmar Theodore, vstaškega vodjo, ki je tudi odločen za boj.

Zvezna vojska je na potu proti Cape Haitien; tudi tri male bojne ladje so odplule tja.

ŠTIRJE USMRČENI V RAZSTRELBI.

Kenwill, N. J., 13. februarja — Štiri osebe Hercules smodnišnice so bile usmrčene v eksploziji, ki je raznesla poslopje, kjer je bilo več ton smodnika zloženega.

NAROD PLAČUJE V COLORADI ZA STAVKOLOMSTVO.

LASTNIKI PREMOGOVNIKOV ZVIŠALI CENO PREMOGU. ZA DOSEGO SKLADA ZA BORBO. — PRIZNA VPORABO TOPOV. — ZA "MATI" JONES SE ZAHTEVA HABEAS CORPUS.

Denver, Colo., 14. febr. — Lastniki premogovnikov po državi Colorado so naložili ob začetku stavke en odstotek na ceno tone premoga, katera svota se vporablja za fond namenjen vničiti unijoTako se je izrazil pred preiskovalno komisijo C. L. Baum, predsednik Consolidated Coal & Coke kompanije, katera ima premogovnik v severnem delu države Colorado. C. W. Babcock, podpredsednik in blagajnik Rocky Mountain Fuel kompanije, je blagajnik tega sklada s katerim se uslužbuje gunmene, skebe ter se kupuje orožje in streljivo.

A. C. Felts je priznal pred preiskovalno komisijo, da se je vporabljal isti top nad coloradskimi stavkarji, katerega so vporabljali Baldwin-Felts detektivi v West Virginiji ko so streljali na stavkarje v šotorih. Felts je priznal, da je pripeljal v Colorado štiri brzostrelne tope in množino streljiva v svrho, da bi zlomil stavko. Tope vporablja sedaj milica.

Horace N. Hawkins, odvetnik United Mine Workers of America, je vložil pri najvišjem državnem sodišču v Denver prošnjo, da se zasliši tekom 24 ur "mater" Jones, katero ima milica že delj časa zaprto v Trinidad.

MINISTRSKI PREDSEDNIK RUSIJE NADOMEŠČEN.

Petrograd, Rusija, 13. febr. — Ministrski predsednik Rusije, Vladimir W. Kokovcev, je resigniral radi dolgega spora z ministrom poljedelstva M. Krivošinom. Kokovcev je bil povišan v plemstvo. Na njegovo mesto je bil imenovan M. Goremykin.

V svojem imenovanju P. Bark-a za pomožnega ministra v trgovstvu je car naznanil, da je ob času svojega potovanja po Rusiji opazil revščino med ljudstvom. Pozvedel je, da je pijanstvo največja krivda bede, in je priporočal, da se naj deluje za omejitev pijančevanja v Rusiji.

KRALJ BULGAROV BO OBISKAL AMERIKO.

Sofija, 14. februarja — Kralj Ferdinand je povedal komisarju Panama Pacific rastave, kateri ga je obiskal, da je namenjen obiskati meseca aprila Združene države. S seboj bo vzel kraljico Eleonoro, in hčerko Eudoxijo in več plemenitažev.

Obisk bo imel namen proučiti se v ameriški veleindustriji, ter kolikor mogoče vpeljati ameriške metode v Bulgarijo.

SUFRAGETKE ZAŽGEJO ČITALNICO.

Birmingham, Anglija, 12. febr. Sufragetke so zapalile Carnegiejevo čitalnico v Northfield blizu tukaj. Vse knjige so zgorele in ostale so le stene. Okoli pogorišča so sufragetke razstlale mnogo sufragetske literature.

ZDRAVILSTVO Z RADIJEM VELIKANSKA PREVARA.

Monakovo, Bavarsko, 3. februarja — Tukajšnji profesor Ernet Schweninger imenuje zdravilstvo z radijem velikansko sleparijo.

Profesor Schweninger je bil privatni zdravnik Bismarkov skozi več let. On je mnenja, da je radij strup za človeški sestoj.

ŠTIRIDESET RANJENIH V EKSPLOZIJI NA DUNAJU

Dunaj, 11. febr. — Pri nekem avtomobilu, ki je vozil proti Baden se je pokvaril motor. Med časom, ko je šofer popravljal stroj, se je nabralo okoli avtomobila radovedno ljudstvo. Naenkrat eksplodira rezervor za bencin in okoli 40 oseb, ki so stale najbližje, je zadobilo telesne poškodbe.

ITALIJANSKA BANKA PRENEHA POSLOVATI.

New York, 13. febr. Najstarejša banka te vrste v mestu New York, katera je tržila z Italijani pod imenom A. Bolognesi & Co., je prenehala s poslovanjem. Banka je pošiljala mnogo denarja v stari kraj in je tržila s parobrodnimi listi.

VSTAŠI SE PRIPRAVLJAJO NA NAPAD.

Mesto Meksika, 14. februarja —Huertovi oficirji se bojijo, da se ustaši tihoma pripravljajo na naskok štirih posadk naenkrat, in sicer na Monterey in Tarreon na severu, Tampico na vzhodnem obrežju in Mazatlan na zahodnem obrežju.

Ustaši so vničili z dinamitom nek osobni vlak, ter so usmrtili vse železničarje, vojaško spremstvo in več potnikov.

VLAK ZAVOZI V SANI. 1 MRTEV. 50 RANJENIH.

Kingston, N. Y., 13. febr. Tovorni vlak je zadel v velike sani, na katerih se je vozilo nad petdeset oseb s plesa. Raymond Wood je bil usmrčen, petdeset oseb je pa manj ali bolj resno poškodovanih.

PREDSEDNIK WILSON LAHNO OBOLEL.

Washington, 13. febr. — Predsednik Woodrow Wilson je prehlajen, vsled česar so vstavljene vse kabinetne seje.

POŠTNA VREČA S $5000.00 ZGINILA.

Billings, Mont., 13. febr. — S postaje v Billings, Mont., je zginila poštna vreča, v kateri je bilo $5000 gotovine. Voznik zatrjuje, da je oddal vrečo poštnemu klerku na postaji. Denar je bil na potu v Helena, Mont.

POPRAVEK.

V šestmesečnem računu S. K. P. D. Sv. Barbare, v št. 13, se je vrinila pri setavi lista pomota v oddelku "Število članov". Prva kolona bi morala biti pod poglavjem "Možkih", in druga pod poglavjem "Ženskih".

ZA STAVKARSKI SKLAD.

Jak. Muhvič, Gilbert, Minn. $12.10
(Imena na drugi strani)
Avst. Slov. Bolн. Podp. društvo št. 20, Ely, Minn....$ 8.00
Skupaj .....$ 20.10

UG IN VZHOD IMASTA HUDO ZIMO.

St. Louis, Mo., 13. febr. — Poestna železnica na nekaterih projah je začasno povsem vstavila z ožnjo radi velikega snega.

Cleveland, O., 13. febr. Živo srebro je padlo šest stopinj pod ničlo n v zadnjih 24 urah je gorelo na 6 krajih.

New York, 13. febr. — Osem oeb je zmrznilo in 1850 oseb je prenolo za prenočišče v mestnih preniščih. Med temi nesrečneži je ilo 45 žensk in 15 otrok.

Philadelphia, Pa., 14. febr. — o vsej državi Pennsylvania je zaadel visok sneg. V nekaterih krajih je do tri čevlje visok. Železniimi promet je oviran in več tovarn e vsled tega vstavilo delo.

ŽENSKA OBDOLŽI SENATORJA NAPADA.

Oklahoma City, 12. febr. — Mrs. Minnie E. Bond toži slepega zvezega senatorja za državo Oklahona, Thomas P. Gore, za $50,000 dškodnine, in navaja, da jo je naadel v nekem hotelu v Washington dne 24. marca 1913 z namenom a jo posili.

Senator Gore je oženjen, in žena je bila ves čas pri obravnavi.

PREMOGARJI IN LASTNIKI ZAVRŽEJO PREDLOGE.

Philadelphia, Pa., 14 februarja. Pri sejah zastopnikov premogarjev zapadne Pennsylvanije, Ohio, Indiana in Illinois in lastnikov premogovnikov niso sprejeli niti prvi niti drugi stavljenih predlogov.

Sedanja pogodba poteče s 1. aprilom, in vodje premogarjev zahtevajo, da se dene v novo pogodbo točka, da se bo premog tehtal prej predno bo presejan in da se bo plačevalo delavcem toliko premoga kolikor so ga dejansko skopali.

Vse nesprejete zahteve bodo predložene podoodborom, da jih zmlatijo.

ŽUPAN NA STAVKI.

Mendota, Ill., 13. februarja — Župan Charles Rogers je zastavkal ker mu je mestni odbor znižal plačo od 82c na 16c na dan. Uradovanje je povsem vstavljeno.

OSEM OSEB VTONE S PARNIKOM VRED.

London, 13. februarja — Osem mornarjev se je vtopilo s tovornim parnikom My Own, ki je šel v globočino v kanalu Shoreham.

SLOVENSKO KATOLIŠKO PODP. DRUŠTVO SVETE BARBARE

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299 N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. Tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 North Chicago Street, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Avenue, Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kansas.
I. porotnik: MARTIN STEFANČIČ, R. R. No. 2, Pittsburgh, Kansas.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 169 Victor Ave., Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D., No. 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: **IVAN TELBAN, P. O. Box 707, Forest City, Penna.**

Društveno glasilo: "NARODNI VESTNIK".

Iz urada predsednika upravnega odbora S. K. P. D. Sv. Barbare.

Cenjenim glavnim uradnikom, članom in članicam S. K. P. D. Sv. Barbare se tem potom vljudno naznanja, da, kar se tiče listin, knjig, kakor tudi pravil, katera se imajo rabiti pri poslovanju v organizaciji, bode vse v kratkem urejeno. Gotovo je, da bi vse to že moralo biti na svojih prostorih ob začetku leta 1914; toda čas od konvencije do pričetka novega poslovanja je tako kratek, da ni mogoče imeti vse v redu, da bi se takoj pričelo pravilno poslovanje. Posebno se je stvar zavlekla, ker je bilo sklenjeno na zadnjem glavnem zborovanju, da morajo biti tiskovine izvršene pri unijskih tvrdkah. Nato smo se ozirali in uredili, da bode vse delo slavne organizacije S. K. P. D. Sv. Barbare unijsko.

Naj zagotovim cenjenim članom in članicam, da, kakor hitro bodo tvrdke izvrševale svoja dela, tako hitro bodo prišle na postaje listine, knjige in pravila. Priporočal bi, naj cenjeni postajni tajniki in uradniki dobro pazijo, kako so poštralne knjige urejene, ter naj vsako svoto zapišejo v za to določeno rubriko, da se bode tako imelo knjigo vedno v lepem redu.

Poleg te knjige bode tudi vsaka postaja prejela knjigo **"Imenik in zapisnik oporok"**. V to knjigo naj postajni tajnik izpolni kolikor mogoče vsa imena članov in članic postaje, kakor tudi naj zapiše oporoko dotičnega člana ali članice, v zadnji del knjige, ki je zato vrejen.

Poleg teh knjig bode tudi postaja prejela razne listine, katere bo treba rabiti. Listine so urejene tako, da ostane duplikat (stub) vsake listine, katera bode dana enemu ali drugemu članu ali članici, v knjigi, in se bode vedno natančno vedelo, kedaj se je list prejel ali koliko je kdo plačal.

Poleg tega tudi priporočam postajnim tajnikom, da naj dobro pazijo, ko bodo izvrševali mesečna poročila. Duplikat teh ostane pri postaji, in na podlagi tega poročila bode glavni tajnik sesiral vsako postajo, kakor je zadnja konvencija sklenila.

S točnim poslovanjem se bo ognilo sitnosti in tako postajam, kakor tudi glavnemu tajniku in glavnemu odboru sploh.

Razven teh listin bodo tudi postaje prejele pisalni papir in kuverte, in še nekoliko drugih listin. Postajni tajniki naj svelej izpolnijo vprašanja na listinah, katere pripadajo v njihovo področje, ker vse listine so urejene za vsako poslovanje.

Cenjenim članom in članicam priporočam, da, ko bodo pravila prejeli, naj iste dobro prečitajo, ter dobijo njih pravi pomen; priporočam tudi najtopleje, da se po istih ravnajo, ker to bode prineslo pravo bratsko slogo v našo slavno organizacijo.

Končno prosim cenjene uradnike, člane in članice, da, dokler se še vsa ta zadeva ne uredi, posluje kolikor je mogoče pod temi razmerami in naj malo potrpijo. To bode velik pripomoček glavnemu tajniku, kakor tudi ostalim glavnim uradnikom.

Z bratskim pozdravom vsem članom in članicam udani sobrat

ANTON HOČEVAR, predsednik upravnega odbora.
Bridgeport, Ohio.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA.

PRISTOPILI ČLANI IN ČLANICE:

K postaji štev. 1, Forest City, Pa.: Jožef Dobež, rojen 17. sept. 1897; John Gerčman, rojen 18. sept. 1872; Anton Ostanek, rojen 20. jan. 1895; Jožef Gliha, rojen 15. febr. 1882; Louis Widovic, rojen 24. jun. 1894; John Klemenc, rojen 26. dec. 1895; Mary Dobež, rojena 2. febr. 1895.

K postaji štev. 2, Jeny Lind, Ark.: Frank Kral, rojen 4. marca 1895.

K postaji štev. 3, Moon Run, Pa.: Frank Šivic, rojen 4. oktobra 1880; Franc Pristavec, rojen 2. aprila 1889; Leopold Turk, rojen 13. nov. 1887; Neža Močnik, rojena 4. junija 1895.

K postaji štev. 4, Luzerne, Pa.: Anton Petek, rojen 21. nov. 1886; Simon Matjan, rojen 19. oktobra 1889.

K postaji štev. 6, Cleveland, O.: Jožef Vavpek, rojen 14. marca 1897.

K postaji štev. 8, Johnstown, Pa.: Valentin Skorja, rojen 16. febr. 1868.

K postaji štev. 14, Blacton, Ala.: Jožef Kiš, rojen 22. marca 1897.

K postaji štev. 17, Broughton, Pa.: Andrej Abram, rojen 10. nov. 1889; Jožef Taučar, rojen 10. decembra 1894; Julija Dolinar, rojena 24. avgusta 1886.

K postaji štev. 16, Willock, Pa.: Frances Peternel, rojena 1887.

K postaji štev. 22, Imperial, Pa.: Jakob Jenko, rojen 5. aprila 1887; Tomaž Mrcina, rojen 21. decembra 1893.

K postaji štev. 26, Collinwood, Ohio: Anton Planinšek, rojen 15. aprila 1885; Anton Stopar, rojen 3. jun. 1887; Anton Jerič, rojen 18. febr. 1885.

K postaji štev. 28, South Lorain, Ohio: Ljubo Matoš, rojen 16. avg. 1888.

K postaji štev. 29, Rock Springs, Wyo.: Jožef Capuder, roj. 14. marca 1885.

K postaji štev. 31, Calumet, Mich.: Frank Iskra, rojen 2. aprila 1885; John Gradišek, rojen 15. oktobra 1889.

K postaji štev. 32, Braddock, Pa.: Jožef Gimpel, rojen 23. marca 1887.

K postaji štev. 34, Vandling, Pa.: Ana Bučer, rojena 15. avgusta 1881.

K postaji štev. 35, Ralphton, Pa.: Mihael Čimžar, rojen 25. sept. 1877; Adam Benany, rojen 15. aprila 1877; Paul Les, rojen 12. junija 1890.

K postaji štev. 41, Mulbery, Kans.: Anton Slapar, rojen 2. nov. 1894.

K postaji štev. 42, Winterquarters, Utah: Frank Poderžaj, roj. 13. novembra 1892.

K postaji štev. 43, Dodson, Md.: Andrej Mihelčič, rojen 30. nov. 1893; Jožef Mahnič, rojen 7. februarja 1894.

K postaji štev. 50, Burdine, Pa.: Blaž Guzelj, rojen 2. febr. 1878; Ignac Vehar, rojen 28. julija 1885.

K postaji štev. 55, Conemaugh, Pa.: John Lenarčič, rojen 27. dec. 1888.

K postaji štev. 58, Chisholm, Minn.: Jožef Mehle, rojen 4. febr. 1884.

K postaji štev. 59, Jacksville, Kans.: Jakob Kosmač, rojen 13. aprila 1886.

K postaji štev. 63, Superior, Wyo.: Jožef Urbančič, rojen 31. jan. 1892; Valentin Remc, rojen 2. febr. 1872; Karol Grahar, rojen 1. nov. 1889; Ljudmila Vehar, rojena 24. avgusta 1886.

K postaji štev. 64, Grayslanding, Pa.: Ilija Cvirjanovič, rojen 3. maja 1883.

K postaji štev. 65, Joliet, Ill.: Frank Struna, rojen 4. febr. 1887; John Princ, rojen 10 julija 1879; Jožef Muren, rojen 12. julija 1894; Marjeta Zagorc, rojena 25. decembra 1880.

K postaji štev. 68, Indianapolis, Ind.: Jožef Reli, rojen 18. marca 1890; Alojzij Žnidaršič, rojen 14. jan. 1897.

K postaji štev. 69, Madrid, Iowa: Jožef Pirc, rojen 12. februarja 1875.

K postaji štev. 71, Johnstown, Pa.: Mary Grandl, rojena 13. februarja 1887. Martin Jelenc, rojen 26. sept. 1887; Frank Fiket, rojen 28. nov. 1892; Jakob Češlovnik, rojen 25. julija 1875.

K postaji št. 72, Hostetter, Pa.: Martin Kral, rojen 9. oktobra 1887.

K postaji štev. 73, East Helena, Mont.: Mary Kalčič, rojena 26. maja 1879.

K postaji štev. 77, New Alexandria, Pa.: John Penko, rojen 23. dec. 1883; Nikolaj Penko, rojen 6. decembra 1889; Jožef Verhovšek, rojen 5. februarja 1883.

K postaji štev. 79, Leadville, Colo.: Nik. Belopavlovič, rojen 2. febr. 1881; John Kerže, rojen 29. avgusta 1888.

K postaji štev 85; Bryant, Okla.: Anton Keber, rojen 17. jan. 1889; John Potokar, rojen 24. junija 1891; Martin Maskatevc, rojen 20. nov. 1872; Anton Skaberne, rojen 28. decembra 1889.

K postaji štev. 86, Delmont, Pa.: Frank Jereb, rojen 12. decembra 1889; Anton Šercelj, rojen 27. oktobra 1893; Jožef Kohne, rojen 15. marca 1895; Anton Škerlj, rojen 12. januarja 1889.

K postaji štev. 87, Iselin, Pa.: Valentin Voznik, rojen 3. dec. 1887; Anzelm Voznik, rojen 22. aprila 1890, Martin Alberto, rojen 10. avgusta 1892; Maksimo Guerino, rojen 17. oktobra 1886.

K postaji štev. 88, Herminie, Pa.: Anton Klavara, rojen 10. maja 1882; Peter Kenda, rojen 29. junija 1879; Peter Sulin, rojen 29. junija 1877; Matija Mihelič, rojen 3. februarja 1886.

K postaji štev. 90, Gross, Kans.: Ignac Rugelj, rojen 8. avgusta 1885; Jožef Kmet, rojen 18. sept. 1893; Andrej Možina, rojen 30. novembra 1879; Jožef Rugel, rojen 3. oktobra 1890.

Z bratskim pozdravom vsem članom in članicam

JOHN TELBAN, glavni tajnik.

IZ NOVE DOMOVINE.

DULUTH.

— Ravnokar sem prejel žalostno poročilo iz moje rojstne domovine, da je dne 21. januarja 1914 nemila smrt pokosila mojega edinega brata Jožefa in ga položila v prezgodnji grob.

Mladenič bil je 21 let star. Jaz ga nisem veliko poznal, ker ob času, ko sem se ločil od njega in moje rojstne domovine, bil je še otrok, sedem let star.

V stari domovini, vas Črešnjevec, fara Semič, na Dolenjskem za pušča žalujoče stariše in eno sestro. Pogreb se je vršil dne 23. januarja 1914.

Ker mi ni bilo mogoče biti pričujoč, ko so položili ostanke mi dragega brata k večnemu počitku, me srce tembolj boli. Svojo žalost in sočutje napram svojim žalujočim starišem in sestri v stari domovini ne morem drugače izraziti, kot, da izkipim iz žalostnega srca:

Na gomilo, kjer moj edini brat za
vedno spi,
Mu njegov brat v duhu rože posadi.

Bodi mu lahka mati zemlja.
Žalujoči brat John Movern.

— Meseca januarja se je vložilo v poštno hranilnico v Duluth $13,050. Vse vloge znašajo $185,000. Lansko leto koncem januarja so znašale vloge $136,937. Prirastek je torej za $48,000. Vlagateljev je 1219.

— J. A. O. Preus je oglasil svojo kandidaturo za "State auditorja" za državo Minnesota. Kot državni zavarovalni komisar je bil vesten uradnik.

— Anton Mahne iz Chisholm, Minn., se je oglasil v našem uradu grede k državni konvenciji socijalistične stranke, ki se vrši v Brainerd, Minn., te dni. Na konvenciji se bo med drugim spremenilo tudi ime stranke, ki je bila znana v Minnesoti pod imenom "Public Ownership Party", a lanskoletno zasedanje postavodaje je dovolilo, da se sme imenovati stranka "Socialist Party" Pri konvenciji se bodo imenovali tudi kandidati za jesenske državne volitve.

— Po Duluth se zadnje čase ugiba, kdo so Slovenci, kdo so Hrvati, kdo so Srbi, kdo so "Austrians" itd.

Mi apeliramo zategadel na vse Slovence in Slovenke, da se povsod izdajate za to kar ste — za Slovence ali Slovenke.

Če ste v sodniji, povejte kaj ste; isto v trgovini, sploh povsod.

Uredništvo in upravništvo.

AURORA.

— Veselica, katero je priredil "Jugoslovanski socijalistični klub št. 54" meseca januarja, se je dobro obnesla. Poslalo se je $43.60 za štrajkarje na Michigan. Posnemanja vredni so Finci. Navadno računajo najemnino od dvorane od $10 do $15. Za koristi štrajkarjev pa so jo odstopili brezplačno. Tudi Slovenci so se odzvali še precej povoljno s posetom. Iskrena hvala, bratje, za požrtvovalnost. Posnemanja vreden je tudi rojak J. Persich, ki je daroval potrebno meso za prigrizek. Tudi njemu hvala.

— Društvo "Delavec" št. 17, S. S. P. Z., priredi dne 22. februarja plesno veselico v finski "Delavski dvorani" (novi). Začetek ob 2. uri popoldne. Vstopnina za možke 25c, za ženske 10c. Polovica čistega dobička je namenjena za štrajkarje v Michigan, polovica pa za društveno blagajno. Člani in članice društva so prošeni. da se zberejo v omenjeni dvorani ob 1. uri popoldne, da se vse potrebno uredi. V slučaju odsotnosti članov in članic bo merodajen sklep zadnje seje. Ob enem vabimo vse tukajšnje in okoliške Slovence in Slovenke za obilno udeležbo. V slučaju, da katero društvo priredi veselico, se tudi naše društvo odzove.

— Volilna kampanja za "Town of White" se je že pričela. Priglašenih je že nad pol ducata kandidatov, med njimi tudi par Slovencev. Kakor kaže, bo volilna borba precej vroča, ker vsakdo računa, da ima "veliko prijateljev".

— Članek, katerega je prinesel "Narodni Vestnik" pod naslovom "The Foreign Born and Education" je izročen tukajšnjemu angleškemu listu "Aurora News" v ponatis. Bo priobčen ali ne, je sedaj vprašanje? Ako ga ne priobči, potem vemo kje smo, in koliko nas cenijo. Mikulich.

— Društvo sv. Brbare št. 19, S. H. Z., je imelo sejo dne 8. t. m. — Namesto odpovedajočega delegata Mat. Turka je društvo izvolilo J. Obersterja delegatom. Društvo se je zavzelo za unijo in unijski list mora biti glasilo. "Narodni Vestnik" je po našem prepričanju najpripravnejši. Calumetski skebi v sedanjem glasilu napadajo sobrate, in glasilo deluje zoper delavstvo. Oj, presrečni Ely, ki boš videl skebe! Upamo, da ne bomo sami zoper skebstvo!

— Naš rojak Frank Miklič kandidira za cestnega nadzornika, kot je bil pred enim letom. Ga priporočamo volilcem.

— Rojak John Koščak je dne 7. t. m. zvečer odšel nekoliko vinjen proti domu. Ležal je skoro dve uri na hudem mrazu. Ko se je prebudil, je bil ozebljen v prste obeh rok, ter mu jih bodo najbrže morali odrezati. V kratkem je mislil odpotovati v staro domovino. Nesrečnež, za delom sem hoditi je nesmiselno; je že itak prenapolnjeno. Vreme je mrzlo.—Poročevalec.

— Bliža se zopet volitev mestnega odbora. Premisliti je treba, kaj se bode volilo. Delavci, ki imate pretežno večino pazite, da boste izvolili v mestni odbor može, ki zastopajo in bodo zastopali skozi njih poslovno dobo le delavske koristi, od katerih bodo izvoljeni, in da ne bodo delali le v svojo korist, v korist njih volilcev pa ničesar.

Lansko leto je nam priljubljeni list "Narodni Vestnik" prinesel med novicami, kaj se je storilo novega na Aurori. Ni bilo pa priobčeno, koliko je imela Aurora dohodkov; bili so samo nekateri stroški površno omenjeni. Še bolj tiho pa je bil pisatelj dotičnega dopisa koliko je bila Aurora tačas dolžna. Radoveden sem, bodo-li občinski očetje letos povedali, koliko je bilo storjenega narodu v korist?

Lansko leto v tem času so se hvalili z novim vodnjakom, katerega so baje prav ceno zgradili. Kaj nam koristi še tako ceno zgrajen vodnjak, ako je vode premalo, da jo dobimo le gotove ure na dan! Luči tudi primanjkuje. Delali so že za novo elektrarno in postavili so nekaj lesenih stebrov. Pa samo cider sam od sebe neče in ne more dati nobene svetlobe. Seveda, čas bi bilo že enkrat take stvari dobro urediti, da bi zadostovale narodu, ki plačuje davek, kateri je vsako leto večji. Pa bo kateri izmed volilcev rekel, saj jaz ne plačam nič davka, ker nimam nič svojega. Prijatelj, motiš se. Kdo drugi kot delavec plača davek! Mesarji in trgovci vse dražijo. Zakaj? Zato ker so preveč obdavčeni. Kako bodo trgovci plačevali davek, ako ne bodo prodajali po takih cenah, da bodo mogli zadostiti sebi in mestu? Stanovanja so draga. Saj tudi morajo biti, ker je davek od zemljišča in poslopja velik. Kje naj hišni posetnik dobi denar, ako ne pri najemnini? Hrana je draga. To tudi mora biti, ker treba je vse drago plačati, najemnino in živila, in pritožbe so skozi celo leto v vseh vrstah. Ali kadar pride volilni dan pa nikdo ne premisli, da je to dan pomena, dan, ki ima odločevati za celo leto. Takrat je treba dobro premisliti, komu se da glas.

Torej volilci, oddajte glasove možem, o katerih ste prepričani, da so vaši prijatelji in da bodo delali vsem v korist. Varujte se pa dati svoj glas za kozarec piva ali debelo smodko, ako je tudi iz sena. Največja napaka je med slovenskim narodom, da je vsak zadovoljen vzeti le malo, takorekoč za trenutek veljavno dobroto, na primer gledati premikajoče se slike le eno uro, a pri tem pozabi, da je dal veliko vrednost, ki je veljavna za eno leto, kar brez premisleka, ne glede na to, ali je njemu in drugim v korist ali škodo. Torej volilci, le previdno in premišljeno volite, da boste zadovoljni potem z izidom volitev, kajti uspeh je odvisen od vas delavcev.

Končno pozdravljam vse čitatelje in čitateljice "Nar. Vest." in želim mestu Aurora, kakor tudi delavcem istega zadovoljen uspeh pri prihodnjih volitvah.

Frank Keržič.

CHISHOLM.

— Jugoslovanski socijalistični klub št. 22, priredi v nedeljo, dne 22. t. m. v Finski dvorani igro "Prvi maj". Začetek bo ob 8. uri zvečer. Vstopnina 50c za družino, 35c za posamezne osebe. Čisti dobiček se bo porabil za delavsko izobrazbo. K obilni udeležbi vabi odbor.

— Cenjenim volilcem township New Balkan se priporočam, da me podpirate pri prihodnji volitvi, ki se vrši dne 10. marca, ker kandidiram za "township supervisor-ja". Ce bom izvoljen, hočem skrbeti za napredek našega okraja, posebno za dobre ceste. John Požar, kandidat za township supervisorja.

— Frank Žagar, slovenski krojač, v Chisholm, Minn., priporoča se vsem rojakom, kateri hočejo imeti po meri izdelano obleko. V delavnici imam tri krojače ter izdelujem obleke po najnovejšem kroju. Čistim in gladim moške in ženske obleke po nizki ceni. V prodajalni imam veliko zalogo vsakovrstnih moških oprav. Svoji k svojim.

— Pozor rojaki! Dne 2. februarja bila je dvignjena drugič številka 39, katero je imel Josip Gruden, ter je dobil obleko vredno trideset dolarjev za $2.00. — Frank Žagar, krojač, Chisholm, Minn.

— Cenjeni volilci na Chisholm in v okolici! Volitve v občinski zastop na Chisholm se bodo vršile dne 10. marca 1914 od 9. ure zjutraj do 5. ure popoldne. Volilo se bo mayorja (župana), recorder-ja (zapisnikarja) in tri trustees (odbornike).

Usojam se naznanjati rojakom in volilcem, da sem kandidat za "trustee" (odbornika) ter se obračam na vas s prošnjo za naklonjenost. Vsak rojak naj se zaveda svoje moči volilnega glasu, in volilni dan je edini dan, da se zamore pokazati moč in zavednost delavstva. Vsi me poznate, in vsem zagotovim uporabiti vse svoje moči za koristi delavstva, če me izvolite Moja skrb bo, da se bo Slovence vpoštevalo pri uradih, da bodo za Slovence in Hrvate veljale iste postave kot veljajo za druge.

Osebnih obljub ne morem in nečem delati. Moje načelo je delati za dobrobit vsega delavskega razreda, in nekaj obljubljati temu ali onemu, kar bi ne mogel izpeljati, ne bi bilo pravilno. Bodimo odkritosrčni — to naj bo vseh princip. Vsem ni mogoče vstreči, in tudi jaz ne morem vstreči, vsem Imam svoje nazore, od katerih se ne umaknem niti za colo, zato ker sem prepričan, da so prav, in da bodo končno zmagali in vpeljali bolj pravične razmere med človeštvom. Naravno, da imam vsled tega tudi nekaj nasprotnikov, in nasprotnike ima vsakdo. Iste, kateri nečejo uvideti resnice, obžalujem.

Vsi volilci, kateri ste za preobrat sedanjega krivičnega reda, naležite **se volitve in naredite** križ (X) pred imenom Anton Mahne. Vsak glas, oddan Mahne-tu, bo deloval za koristi delavcev. Se priporočam Anton Mahne.

— Cenjenim volilcem! Naznanjam, da sem kandidat za blagajnika (Treasurer) za township New Balkan. Obljubljam volilcem, če bom izvoljen, da bom uradoval po svojih močeh v prid in razvoj naše okolice in nje prebivalstva. To je vse kar morem obljubiti in kar hočem izpolniti, če bom izvoljen v ta urad. — Lovrenc Paškvan, kandidat za township treasurerja.

ELY.

— Poročila sta se rojak Jakob Skala z gospodično Ano Barič.

POZOR!

PLAČAJTE ZEMLJIŠKI DAVEK ZA 1913

NA

Miner's State Bank

Chisholm, Minn.

W. J. RIETOW, predsednik. GEORGE HELLER, podpredsednik.
O. FOESTE, blagajnik. O. KAUFMANN, pomožni blagajnik.

Glavnica in rezervni sklad $365,000.00

GERMAN BANK

Najstarejša in največja banka v Sheboygan, Wis.

plačuje od hranilnih vlog 3%

Pošilja denar v **STARO DOMOVINO**, prodaja **PAROBRODNE KARTE** za vse parobrodne črte. Izdeluje vsakovrstne menjice

Duluth Brewing & Malting Co.

DULUTH, MINNESOTA.

Vari najboljše in rojakom dobro znano pivo v steklenicah poh imenom "REX", kakor :-: :-: tudi pivo v sodčkih. :-: :-:

Math. Kostainshek

upravitelj za Mesaba Range. :-: Virginia Minn.

SVOJI K SVOJIM!

SLOVENSKO - HRVATSKI SALOON

Range Hotel Vila Velebit

JOSEPH TALKOVICH, lastnik

627 W. SUPERIOR ST., -:- DULUTH, MINN.

(BLIZU SOO LINE KOLODVORA)

TOČIMO SVEŽE PIVO, FINO VINO IN RAZNE LIKERJE.

PRIPOROČA SE SLOVENCEM IN HRVATOM V OBISK.

SVOJI K SVOJIM!

V založbi Narodnega Vestnika je dobiti

DELAVSKI ODŠKODNINSKI ZAKON ZA DRŽAVO MINNESOTA

(Minnesota Workmen's Compensation Act)

Cena 30 Centov

Navodila kako postati državljan

Cena 15 Centov

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Umrl je v Ljubljani znani gostilničar in posestnik na Tržaški cesti, Anton Novak.

Ali smo Slovani res slabiči? V "Agramer Tagblattu" čitamo nastopna zanimiva in prav poučna izvajanja: "Nismo sinovi slabega naroda. Sodbe, ki hočejo po krotkosti našega narodnega značaja sklepati, da smo slabiči, so pač prenagljene. Nasproti sedanjemu energičnemu udejstvovanju Nemcev se zdimo Slovani vobče kot slabiči, zatiranci. Germanstvo se slavi kot pozitivna energija v nasprotju s slabostjo Slovanov. In toliko naših ljudi črpa znanost in izobrazbo iz tujih virov in ti so vsikdar pripravljeni, da potrde zgoraj navedeno sodbo. Zgodovina pa dokazuje, da je ona sodba krivična. Edini Slovani, ki so bili potujčeni, so Polabski Slovani. Vsi drugi smo svoje narodne posebnosti ohranili, često ne da bi živeli svoje lastno državno življenje, kakor n. pr. Slovenci. Germani, ki so prišli pod vpliv rimske kulture, so se potujčili. Franki so v Galiji postali Romani, Goti, najpristnejše Germansko ljudstvo, so takisto postali na Španskem in v Italiji Romani, Vandali in drugi germanski narodi so se brez sledu potopili v rimski kulturi. Vse okrog nas je bilo vendar tudi rimsko: rimsko ali bizantinsko. Mi v Panoniji, Dalmaciji in Hrvaški pa smo vendar ostali Slovani, dasi so bila vsa mesta pri nas rimska. Ali smo torej slaboten narod, ali nismo sposobni za odpor? Posebno vrsto trdovratnega odpora kažemo mi, to je res, lahko marsikaj pretrpimo, več kakor oni drugi, in vendar se ne umaknemo, marveč ostanemo vedno taki, kakor smo bili. To je nauk naše zgodovine, ki nam daje nado v boljšo bodočnost..."

Johanca v Londonu. Celo v daljni London je prodrla slava naše dežele. Tam je bilo namreč minoli teden javno predavanje, na katerem se je govorilo o moralnem nivoju katoliške duhovščine in katoliških narodov. V predavanju je bila tudi omenjena Vodiška Johanca. Žal, da ni nikjer čitati, kaj se je povedali o tej duhovski sleparij. O nas Slovencih se doslej v Londonu najbrž ni še nič vedelo, ker nas vseh skupaj ni toliko, kakor v enem londonkem predmestju prebivalcev, a zdaj so vsaj nekaj o nas izvedeli, in nas bodo seveda sodili po teh "božjih namestnikih", ki jim gre zasluga za vodiške škandale.

Menjave veroizpovedanja v letu 1913 v Ljubljani. V prošlem letu je v Ljubljani 16 oseb menjalo svo je veroizpovedanje. Največ ljudi je izstopilo iz rimsko-katoliške cerkve, namreč 13; največ jih je vstopilo v evangelsko cerkev, namreč 11. Dalje so izstopili: iz evangeljske cerkve 1, iz izraelitske vere 2. Pristopili pa so: katoliški veri 2; pravoslavni 1; brez konfesije sta ostala 2. Po narodnosti je bilo med onimi, ki so postali evangeljski, 10 oseb nemške, in 1 slovenske narodnosti; med onima, ki sta ostala brez konfesije je bil 1 Nemec in 1 Slovenec (ki pa je pozneje prestopil v pravoslavje); v pravoslavje je prestopil en Slovenec v rim. kat. cerkev en Hrvat in en Čeh. Po poklicu so bili med prestopivšimi po en profesor, podčastnik, gledališki kapelnik, gledališki igralec, inženir, solicitator, železniški uradnik, trgovec, zasebnik, dalje ena otroška vrtnarica, dva trgovska uradnika, tri zasebnice in en otrok pod 7 leti starosti.

Nepošten vajenec. Fran Prejac, 17 let star, bivši pekovski vajenec, rojen v Velčinah, je služil kot vajenec pri pekovskemu mojstru Fr. Zernecu. V službi je bil zelo malomaren in tudi nepošten. Pridržal si je od raznih strank 60 K, kar pa fant taji in trdi, da je polovico tega zneska izročil svojemu mojstru. Dne 19. novembra m. l. je prišel v vajenško spalno sobo z odprtim nožem, ter se je hotel lotiti sovajenca Franceta Tomažiča, ki mu je pa všel. Nato je obdolženec z odprtim nožem sunil dvakrat v Marijino sliko na steni in jo predrl ravno v srce. Obsojen je bil pri ljubljanskem deželnem sodišču na osem mesecev ječe.

Posledice padca. Pred božičem je v Ljubljani pred svojo stojnico na Vodnikovem trgu, ko je prodajala jaslice, padla 87letna vdova Antonija Škrjančeva, ter si pri padcu zlomila roko, vsled česar je morala ostati v postelji. Te bolečine so pa na staro ženico tako uplivale, da jim je pred dnevi podlegla.

Umrli so v Ljubljani: Ana Resnik, žena mestnega delavca, 72 let. — Anton Novak, gostilničar in posestnik, 48 let.

Umrl je v Novem mestu sodni oficijal Fran Darovec, star 56 let.

Volkovi v novomeški okolici? V nedeljo, dne 22. m. m., dopoldne, se je po Novem mestu raznesla vest, da so se v bližini mesta pojavili — volkovi. Irčani in Brojani, ki so šli k prvi maši v Šmihel, so na Rusenski cesti blizu postaje Kandija, videli velikega volka. Nadalje se pripoveduje, da so več volkov videli že dan poprej v vaseh blizu Gorjancev. Naj so ljudje tudi zamenjali volka s kakim večjim psom, gotovo je vsaj, da če ne volkovi, vlada zdaj strah pred volkovi po novomeški okolici.

Ubilo je 22 let staro Katarino Bahor iz Dragovanje vasi, fare Dragatuš. Ponesrečila je v gozdu, kjer ji pri sekanju drv priletela veja s tako silo na glavo, da je obležala na mestu mrtva.

Polževa naglica ali skrivnostna pota razglednice. Dne 12. junija 1912 je napravila družba iz Vač izlet v Zagorje — dobre tri ure peš hoda. Pisali so seveda tudi razglednice ter jih oddali še isti dan na pošto. In ena teh je prišla na svoj naslov srečno na sv. Neže dan, 21. m. m. Srečno, ker je razločen naslov in datum oddaje (12.-6. 1912.) in tudi sicer dobro ohranjena. Kako pa tudi ne, saj je hodila iz Zagorja na Vače — kdo ve kje — le malo čez poldrugo leto! Zasluži pač odlično mesto v albumu!

Požar. Iz Črnomlja poročajo: Pred kratkim je pogorela baraka Tomaža Konjediča v Prelogah. — Železniškemu delavcu Rudolfu Kahlhammerju je uničil ogenj 468 kron v gotovini, delavcu Benjaminu Dellapicoli pa 55 K. Baraka ni bila zavarovana.

Huda burja. S Pivke, iz Vipavske doline, iz Lokavca in iz drugih krajev prihajajo poročila o strašni burji, kakoršno pomnijo komaj najstarejši ljudje. Burja je napravila po vseh imenovanih krajih silno škodo. Pometala je dimnike in opeko raz streh, polomila sadje in odnesla celo več streh. Več ljudi, ki jih je zalotil vihar v samoti, pogrešajo. Boje se, da jih je vihar pometal v jarke ali pečine, kjer so ponesrečenci zmrznili. Tako so našli pri Črniču enega zmrznjenega človeka in pri Komnu enega. — Ponesrečencev ne poznajo.

Žumberak in Hrvatje. V prašanje Žumberaka je zopet razvil zagrebški "Hrvat", ki pravi, da ima Žumberak pravico voliti dva zastopnika v hrvaški sabor ter se sklicuje na neke prejšnje precedense. "Hrvat" poziva bana, naj razpiše volitve. Žumberčani, da hočejo nekaj časa še čakati, potem bodo pa zastopnika na način občinskih volitev sami izvolili in poslali v hrvaški sabor. Tako "Hrvat". Nam pa se zdi, da tako enostavna ta stvar ne more iti. Kranjska dežela se svoje pravice do tega kosa zemlje še ni odpovedala in bo pri tem vsekakor morala imeti tudi svojo besedo.

ŠTAJERSKO.

O ptujskem sodišču. Že večkrat so bile bičane razmere, ki vladajo pri ptujskem sodišču, samo, da imajo gotovi gospodje tako trdo kožo, da si iz tega store zelo malo ali pa čisto nič. V prepričanju, da jim graje v slovenskih listih pri današnji justični upravi le pomagajo pri njih avancementu, delajo s slovenskimi strankami čisto po svojem razpoloženju. Radi tega pustili bi jih tudi še sedaj pri miru, ali to, kar si dovoljuje in počenja vodja izvršilnega oddelka dr. Wressnigg, presega res že vse meje. Ne samo, da se začenjajo za njega uradne ure šele v najboljšem slučaju ob 10. uri dopoldne in popoldne v obče ne eksistirajo, mora človek imeti srečo, da tudi v tem času najde gospoda sodnika v pisarni. Vsi sklepi so seveda nemški in v celi svoji praksi še menda ta gospod ni naredil slovenskega protokola, k večjemu, če mu je iste ga diktiral kateri slovenskih zastopnikov. Ni čuda, če stranke ne vedo, kaj se želi od njih, delo zaostaja in zgubljajo celo nemške stranke zaupanje v svoje lastne sodnike. Temu gospodu priredili so v pomoč nekega avskultanta, dr. Pollana, kateri je prej brodaril nekje po Istri, sedaj pa prišel pomagat reševat spodnještajersko nemštvo. Ta gospodek govori bojda vse mogoče jezike, le slovenščine ne razume in zato je ravno sposoben za ptujsko sodišče, v katerem prebiva 98% Slovencev. Samo za danes en primer o znanju in sposobnosti teh dveh gospodov. Zaslišana priča izpove določno in jasno, da je slišala in videla, ko je obtoženec oddal dva strela sredi polja, oddaljena eno uro od svojega doma. V dotičnem protokolu pa se glasi ta izpovedba sledeče: ". . . . Schon in der Nähe des Hauses der beiden Streittheile, als mir die Klägerin entgegengelaufen kam und mir mitteile, dass sie vor ihrem Manne flüchten müsse, da er auf sie geschossen habe. Tatsächlich habe ich den Beklagten zwei Schüsse abgeben gesehen; damals befand sich allerdings die Klägerin noch im Hause." Da bode čitateljem še bolj jasno, omenim le še, da je priča izpovedala, da tožiteljice niti blizu ni bilo. — To so menda tisti najbolj sposobni sodniki po mnenju Hochenburgerja in Pittreicha. Toliko za sedaj. Če se pa ne bode obrnilo na boljše, bodo prišle na dan še gorostasnejše stvari, ki bodo smrdele do neba. "Svaka sila do vremena!"

Gornja Radgona. Sodnik dr. Meschitz, pri katerem sta se poslanca dr. Verstovšek in Roškar opetovno pritoževala, je disciplinarno kaznovan in bo kmalu prestavljen. Ljudstvo se bo oddahnilo. Nič pa se ne čudimo, da se je dr. Strelec, notar iz Ormoža, pred kratkim še vozil rano v jutro iz gostiln v družbi z dr. Meschitzem, tem nasprotnikom slovenskega naroda v sladkem objemu.

Ker je napravil slabo kupčijo, se je obesil. V Lučah se je obesil 65letni posestnik Anton Prosek. Obesil se je na vratih sobe. Živel je v prav dobrih razmerah. Pred kratkim pa je prodal nekaj lesa, ker se mu je pa zdelo, da je napravil s prodajo slabo kupčijo, se je obesil.

Dva dni je bil mrtev. 70letni posestnik Janez Leitner pri sv. Volbenku je pred kratkim zaspal in se ni zbudil dva dni. Ker ga domači niso mogli zbuditi, so poslali po cerkovnika, ki je tudi mrliški oglednik, in ta je konstatiral, da je mož res mrtev. Ker pa ob določeni uri ni bilo pogreba, je šel cerkovnik v hišo, kjer je bil mrlič. Kako pa se je prestrašil, ko je videl Leitnerja živega. Leitner je imel po dvadnevnem spanju velikansk tek.

Nepošten zavarovalni agent. V Mariboru so prijeli zavarovalnega agenta Alojzija Pliberška, ker je pri zavarovanju sleparil stranke.

Umrl je v Spodnji Polskavi gostilničar in posestnik Jožef Muršec, star 39 let.

Triletni fantiček Simon Boh je 19. minolega meseca pri Sv. Ožbolti ob Dravi, med tem, ko starišev ni bilo v sobi, splezal na ognjišče, kjer je padel na razbeljeno ploščo. Ubogi otrok se je hudo ožgal. Radi pekočih ran na obrazu, trebuhu, rokah in podplatih, je 20. jan. v mariborski bolnišnici umrl. Stariš se bodo še morali zagovarjati pred sodnijo.

Nemški uradniki pri spodnještajerskih sodiščih. Še vedno se vsiljujejo Slovencem uradniki, ki slovenščine niso zmožni. Ta sistem sega že tako daleč, da se celo uradniki, ki se branijo in sami priznajo, da niso zmožni in da ne morejo med Slovenci služiti, proti lastni volji vedno le v slovenske kraje pošiljajo. Na mesto preiskovalnega sodnika dr. Žiherja v Celju, ki je bil premeščen od okrožnega k okrajnemu sodišču v Celju, prišel je iz Koroške neki dr. Rud. Ramsauer, ki ne razume čisto nič slovenščine. Tak človek naj vodi preiskave proti slovenskim obdolžencem? Dasiravno imamo v Celju še enega avskultanta, ki slovenščine ne razume, poslalo nam je te dni nadsodišče v Celje spet človeka, ki popolnoma nič slovenščine ne razume. Naši pravniki pa morajo čakati celo v Ljubljani do dve leti, dokler ne postanejo avskultantje. Še celo iz področja dunajskega nadsodšča bil je te dni imenovan avskultant za področje graškega nadsodišča, da na ta način sodnikom-domačinom odje kruh. Nimamo dovolj revnih pravnikov na Štajerskem, Koroškem in Kranjskem, ki bi radi prišli na vrsto in do kruha? Seveda je bil imenovani avskultant "vitez"! In taki justični upravi bi se naj človek klanjal in v njo zaupal? Ne! Ker to so sramotne razmere.

Ponesrečen zavirač. Na mariborskem koroškem kolodvoru je skočil z voza zavirač Ivan Tango tako nesrečno, da je padel pod kolo, ki mu je odrezalo desno roko. Ponesrečenca je obvezal železniški zdravnik. Prepeljali so ga v bolnišnico. Tango je oženjen in oče enega otroka.

PRIMORSKO.

V Gorico so pripeljali Josipa Marka, ki so ga aretirali na Dunaju zaradi nekega hudodelstva, ki ga je izvršil v okolici Gradišča.

— **V Biljah** se je vnela pri ognjišču obleka osemletni hčerki posestnika Josipa Ambrožiča Ernesti. Kljub takojšnji pomoči je dodilo dekle take opekline, da je umrlo kmalu po nesreči.

Aretirali so pomorščaka na parniku "Laura" Stanka Količa, ker je izvršil na parniku več tatvin. Preiskava je dognala, da tat ni Količ, marveč neki Janovič iz Bosne, ki je kupil od Količa potne listine za 20 K.

V kamnolomu pri Sesljanu so razstrelili veliko mino, v katero so položili 8000 kg dinamita. Mina je bila 25 m globoka. Dvignila je za okroglo 40.000 ton kamenja.

Znižana kazen. Pred okrožnim sodiščem v Gorici je bil obsojen na dve leti ječe Viljem Feliks Fischer ker je ogoljufal bosansko-hercegovinsko deželno vlado na ta način, da je dobil s ponarejenim spričevalom mesto inženirja pri gradbi železnic. Fischer se je pritožil zoper sodbo na kasacijski dvor in je povdarjal v svoji obtožbi, da je bilo njegovo delo povsem zadovoljivo in da je goriško sodišče zavrnilo priče, ki naj bi dokazale, da je on najboljši inženir na svetu. Kasacijsko sodišče je Fischerjevo pritožbo zavrnilo, pač pa je znižalo kazen na 18 mesecev ječe.

Oproščen prijatelj Črnogorcev. Rovinjsko sodišče je kmeta Ivana Sinošiča iz Sv. Ivana Šterne, ki je bil obtožen, da je rekel: "Če bo vojska, Hrvati ne bomo streljali na Črnogorce, naše brate!" oprostilo, ker se ni moglo prepričati o njegovi krivdi.

Slovenska šola v Istri. Deželni odbor istrski je sklenil, da se otvorijo v Istri štiri nove slovenske šole, in sicer v Sobonjah in Podgradu, V Št. Petru pri Piranu, v Podpeči pri Dekanih in v Sočergi pri Buzetu. Obenem se otvori deset hrvaških in dve italijanski ljudski šoli. Obenem se je skleniło, da se opuste šole, ki imajo hrvaške in laške paralelke in da se osnujejo samostojne hrvaške in laške šole.

V okolici Poreča so razkrili veliko, dobro organizirano tatinsko družbo, ki se peča s tem, da krade živino in jo pošilja živo ali zaklano v Italijo. Preiskava po okolikih vaseh je dognala, da je ta družba jako številna. Žandarmerija je aretirala že veliko sumljivih oseb in zaplenila celo skladišče različnega orožja.

Tržaško smetišče zgorelo. Dne 22. m. m. zjutraj je nenadoma nastal ogenj v 25 m dolgi in 15 m široki jami pri Škednju ob morju, kamor se izvaža tržaško smetje. — Čeprav je prišla požarna bramba v najkrajšem času na lice mesta, se ji je vendar posrečilo ogenj udušiti šele po dveh urah. Zgorela sta dva magacina; v enem je bilo vse polno oblek, čevljev, orodja in drugega blaga spravljenega. Nevarnost je bila velika zaradi burje in blizu ležečih hiš. Zgorelo je do 100 ton smeti.

Ogenj. Dne 22. m. m. zjutraj sta pogoreli ne lesnem trgu pri Škednju dve veliki skladišči lesa. Eno skladišče je bilo 25 m dolgo in 10 m široko, drugo je bilo nekoliko manjše. Škoda je velika, toda je krita z zavarovalnino. Kako je nastal ogenj, še ni znano. — Skoro istočasno je pogorel v prosti luki vagon oglja. Ogenj je zanetila brzkone iskra iz lokomotive mimovozečega vlaka. Škoda znaša 400 K.

Puljska policija germanizira. — Poveljnik policije v Pulju je hud, trd Nemec in zato zahteva tudi, da morajo znati vsi policisti nemško. Ker seveda vsi niso nemščine zmožni, kar se v Pulju nikakor ne more zahtevati, je poslal puljski policijski ravnatelj vse policaje, ki ne znajo nemško, v Berlitzovo privatno šolo za nemščino kot šolarje, toda ne morda na erarične, marveč na lastne stroške. Tako ima puljsko prebivalstvo novost, da vidi policaje, ki letajo k Berlitzu kot šolarji, s knjigami pod pazduho. Smešno, toda resnično!

Zopet velik vlom v Trstu. Neznanci so vlomili v manufakturno trgovino Marka Conforti v ulici Campanile in odnesli s seboj za 25.000 K perila; blagajne niso mogli vlomiti.

KOROŠKO.

Umrl je v Trati pri Glinjah v visoki starosti eden najuglednejših koroških rodoljubov, g. Lovro Zablačan. Rajni je bil, dokler so mu moči dopuščale duša narodnemu gibanju v Glinjah in daleč okrog. Najpomembnejše njegovo delo je bilo vstanovitev Hranilnice in posojilnice v Glinjah l. 1883., kateri je bil načelnik od nje vstanovitve. — Vsled svojih zaslug je bil tudi častni občan domače občine.

Stavka krojaških pomočnikov. bo izbruhnila v Celovcu 1. aprila, ako mojstri ne zvišajo krojaškim pomočnikom tarife za 15 odstotkov. Tudi v Ljubljani se nekaj kuha med krojaškimi pomočniki.

Pri Sv. Ivanu je vlomil neznan tat v trgovino posestnika Josipa Valentinčiča in je ukradel 80 K.

Pustolovko Emilijo Hofmann in njenega spremljevalca Nathana Loewyja, ki so jih aretirali v Beljaku, so odpeljali na Dunaj. — Hofmannova je, kakor je znano, okradla po veseli noči nekemu gra škemu trovcu na Dunaju 3000 K. Preiskava je dognala, da je živela Hofmannova zadnji čas kot artistinja v Budimpešti, kjer je izvršila tudi več goljufij in tatvin. —

Vrbsko jezero je popolnoma zamrznjeno, po celi deželi je zavladal nenavadno hud mraz, kakršnega ne pomnijo že dolgo.

V Šmarjeti v Rožu so vstanovili novo orožniško postajo Kljub zadnjem ljudskem štetju našteli v celi občini 10 odstotkov Nemcev, je dobila orožniška postaja samo nemški napis. Prebivalstvo je vsled tega postopanja zelo ogorčeno in uvedli so se vsi koraki, da se orožniško poveljništvo pouči, da orožniške postaje niso nikak ponemčevalen zavod, marveč uradi, ki morajo v prvi vrsti skrbeti za red in mir v svojem okolišu.

ZNAK DOBRE OBLEKE

THE Columbia Clothing Co

DVE VELIKI TRGOVINI
DULUTH SUPERIOR

Cena za vse enaka. — Obleka za možke in fante; najboljše blago po primernih in poštenih cenah.

SLOVENSKA GOSTILNA
Frank Medved
CHISHOLM, MINN.
Phone 101.

PRIPOROČA SE CENJENIM ROJAKOM V OBILEN POSET.
NAJBOJŠA POSTREŽBA Z VSAKOVRSTNIMI PIJAČAMI.

Prodajam
Belo vino sodček po $35.00
Rudeče " " " 25.00
Tropinovo žganje, galona 2.50

Naročilu je priložiti gotovi denar ali poštno nakaznico.
Z velespoštovanjem
A. W. EMERICH,
vinska trgovina in distilacija žganja,
16205 St. Clair Avenue, Collinwood Sta.
CLEVELAND, OHIO.

ČE SI ŽALOSTEN ALI OTOŽEN
poseti naš
Ely Opera House
kjer bodeš videl krasne, najnovejše premikajoče slike, obsegajoče črtice iz celega sveta. Slike so jako poučljive in tudi zabavne. — Menjavamo jih vsak dan. — Za obilen poset se priporoča
VODSTVO.

Naročite si Narodni Vestnik, ako želite dobro čtivo.

COPENHAGEN
DUHAN ZA NOSLANJE

MI JAMČIMO
dan je COPENHAGEN SNUFF bil vedno in je tudi sedaj vedno popolnoma pristen. Mi ga hočemo prodajati povsod. Če ga vaš trgovec nima, ga vam mi pošljemo po pošti po navadni ceni 5 centov za škatlo, dokler ga ne dobite pri vašem trgovcu. Sprejemamo tudi poštne znamke.

Copenhagen Snuff za čikanje je najboljši tobak na svetu za čikati.

WEYMAN-BRUTON CO.
50 Union Square New York

BERITE IN RAZŠIRJAJTE "NARODNI VESTNIK".

Samostojno Slov.-Hrv. Podporno Društvo
Složni Bratje
Ustanovljeno 1 svečana 1913, Eveleth, Minn.

Društveni odbor:
Predsednik: John Intihar, Box 123. Podpredsednik: Fr. Okoren, Box 715.
I. tajnik: Frank Peterlin, Box 706. II. tajnik: Anton Lavrič.
Blagajnik: Josip Francelj, Grand Av.

Bolniški odbor:
Frank Blatnik, predsednik. Math. Hrovat za mesto.
Gregor Gregorčič za Spruce Loc. Frank Platnar.

Nadzorniki:
John Tanko. Frank Štrukelj, John Kapuš.

Društveni zdravnik: Dr. Johnson.

Redne seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu v dvorani Josip-a Francelj.

Dragi rojaki Slovenci in Hrvati! Zanimajte se za naše podporno društvo, katero vam nudi lepo podporo v slučaju bolezni.

Pozor! Pozor! Pozor!
Z malim denarjem veliko zabave!
Najboljši in najnovejši
GRAMOFON samo
$7.50

Naročite si najnovejši GRAMOFON, s katerim si lahko napravite prijetno zabavo z najlepšimi pesmi in godbo za mal denar.

Naš GRAMOFON je popolnoma nova iznajdba. Nadkriljuje vse druge radi čistega, močnega glasu, vsled tega vam ga najtopleje priporočamo. Ako si naročite naš GRAMOFON, smo prepričani, da bodete z njim jako zadovoljni.

Prodajamo tudi igralne plošče najboljših pesnikov in godbenikov po 65c komad. Naše plošče so izdelane popolnoma iz nove snovi ter se pri vporabljenju nikakor ne pokvarijo. Ako padejo, se ne razbijejo, in to dejstvo jim daje prednost pred vsemi drugimi izdelki.

Jamčimo najboljšo in pošteno postrežbo s tem, da v slučaju nezadovoljnosti naročnikom denar vrnemo. Vsa naročila se morajo predplačati. Cenik pošljemo vsakomur brezplačno. Pišite ponj.

BENKO RUS & Co
11250 INDIANA AVE., CHICAGO, ILL.

"Narodni Vestnik"

National Herald.

Slovenic Semi-Weekly.

Owned and published by the

Slovenian Printing & Publishing Company

a corporation.

Place of Business: Duluth, Minnesota, 405 W. Michigan Street.

National Herald

Issued every Monday and Thursday; subscription yearly $2.00

The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest.

Rates on application

Entered as second-class matter May 11. 1911 at the post office Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879."

„NARODNI VESTNIK"

Izdaja

Slovenska tiskovna družba, Duluth, Minn.

zhaja vsak ponedeljek in četrtek zvečer na 8. straneh

Naročnina stane:

Za Ameriko in Canado za celo leto	$2.00
za pol leta	$1.00
Za Evropo za celo leto	$3.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.

Denarne pošiljatve in dopisi se naj pošiljajo na naslov:

"Narodni Vestnik", 405 W. Michigan Street, Duluth, Minn.

Telephone, Melrose 1113.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

OSEBNA SVOBODA.

Kadar zahtevamo za posameznika pravico, da se sam zase odloči, ali bo vžival alkoholične pijače ali ne in če na podlagi tega napadamo prohibicijo, nam pridejo prohibicijonisti, z argumentom, da je prostost posameznika omejena toliko, v kolikor vpliva njegovo dejanje na splošni blagor ter da nima posameznik nobene pravice udajati se navadam, ki škodujejo njegovemu zdravju, kvarijo njegove ekonomske zmožnosti. Ugotavlja se, da ima vse te posledice pri normalnih ljudeh celo zmerno uživanje alkoholnih pijač. Da podprejo ta dokazovanja, citirajo navadno prohibicijonisti izjave znanstvenikov ter se sklicujejo na eksperimente v laboratorijih, ki okrepujejo baje po njihovem mnenju to stališče.

Vse te izjave pa so brez vsake temeljite podlage. Kar se tiče izjav strokovnjakov, so te, dasiravno številne, vendar posledice naziranja malega odstotka učenjakov celega sveta ter s par izjemami naziranja ljudi, ki niso avtoritete v znanosti in ki nimajo vsled tega nobene kvalifikacije, da bi oddajali avtoritativne izjave glede tega predmeta. To se je docela dokazalo ko je takozvani Committee of Fifty (komitej petdeseterih) predložil Women's Christian Temperance Union protest proti napačnim izjavam glede alkohola v šolskih knjigah, opremljen s podpisi merodajnih znanstvenikov Amerike. Na ta protest se je odgovorilo z izjavo, opremljeno s podpisi številnih ljudi, ki so pač znani, ki pa nimajo potrebnih kvalifikacij, da bi se izdajali za avtoritete na tem posebnem polju znanosti. Dejstvo, da so izjave znanstvenikov proti alkoholu primeroma tako številne, je pripisovati dejstvu, da so ljudje, ki oponirajo uživanju alkohola, v splošnem polni misijonarskega duha ter se neprestano borijo z vsemi sredstvi, dočim gre velika večina onih, ki ne nasprotujejo zmernemu uživanju alkoholičnih pijač, mirno svojo pot ter živi v prepričanju, da je njihovo stališče pravo.

Kar se pa tiče eksperimentov v laboratorijah, s katerimi se je skušalo dokazati, da ima celo zmerno uživanje alkoholičnih pijač slab upliv na prožnost duha, je pa stvar taka kot jo je ugotovil dr. Charles S. Dana, splošno znani špecijalist za živce: "Alkohol nima ne na ta ne na drugi način upliva na zmožnost do dela, ako se ga jemlje dnevno v zmernih množicah." Dr. Rivers iz Cambridge, Anglija, je konečno dokazal, da so bili eksperimenti prejšnih znanstvenikov napačni radi pomanjkljivih eksperimentalnih metod.

Je pa še en negativen argument, katerega se navadno navaja proti prohibiciji. Ta kaže, da skuša prebivalstvo v krajih, kjer prevladuje prohibicija ali kjer je prevladovala, kljub temu dobiti opojne pijače ter je bolj razpoloženo uživati jih do ekscesa, ne upoštevaje dejstvo, da zaživa manj vredno blago, ki je več ali manj škodljivo. Iz te navade izvirajoče kršenje postave ima povsem umevno slabe posledice na moralno stanje posameznika in občine.

Pustimo vse te argumente na stran ter skušajmo premotriti kake posledice bi imela prohibicija, ako bi se jo moglo v resnici izvesti. To pa je najlažje storiti na ta način, da se v kratkem premotri dobre učnke, katero ima zmerno zavživanje alkoholnih pijač in katere bi se iztrebilo, ali bi bila prohibicija v resnici uveljavljena. Treba je poleg tega še premisliti, da bi se izkazala probhibicija kot popolnoma brezuspešna tudi v slučaju, da bi se jo popolnoma izvedlo. Fizično bi bilo nemogoče preprečiti izdelovanje pijač na domu. Znano je, da so bili produkti domačega izdelovanja manjvredni in nepopolni, predno se je postavilo produkcijo alkoholnih pijač na industrijalno podlago. Kar se pa tiče domačega izdelovanja v prohibicijskih državah, naj velja tu ono, kar je reklo na konvenciji družbe "Society of Equity", farmerske organizacije, v Milwaukee. Neki član, ki je izdajal prohibicijski list je rekel: "Prohibicijonisti vam bodo pritrdili da bodo imele njih postave za posledico "dive", "blind tiger", speak easy" in "boot legger". Ne bodo vam pa razkrili najbolj škodljivega fakta celega sistema in ta je splošna navada proizvajanja opojnih pijač v kleteh, ki bo neizogibno sledila prohibicijskim postavam.

Kdor je količkaj nepristransko proučil ta problem, ve, da je to najslabši faktor v tem vprašanju ter da se ga ne bo moglo nikdar rešiti. Dokler bo živelo človeštvo, si bo nekaj ljudi želelo narkotikov. Ako ne more dobiti lahkega vina ali piva, bo zavžival močnejše pijače. Ako mu odrčeš tudi te, bo segel po nadomestilih. Vsa ta nadomestila pa so slaba, a še nič v primeri s smrtnonosnimi produkti izdelovanja v kleteh, o katerih ne more niti najbolj optimistični prohibicijonist trditi, da se jih bo dalo kedaj regulirati, še manj pa pre povedati."

Dobri učinki zavživanja alkoholnih pijač so v glavnem dvojni. Prvi je zgolj fiziološki učinek, ki prihaja iz stimulacije teka ter pospešuje vsled tega prebavo jedil. Tesno zvezan s tem pa je psiho-fiziološki učinek, ki v enaki meri pospešuje popolno prebavo in izrabo živil. Nastane pa iz tega, ker alkoholične pijače zvišujejo užitek s tem, da vzradostijo duha in pospešujejo družabnost. Moderni fiziologi splošno priznavajo, da je veliko večje važnosti KAKO jemo kot pa KAJ zavživamo ter da je slast do jedi največje važnosti. Vsakdo pa more potrditi to iz svoje lastne skušnje.

Na drugem mestu pa je psihološki učinek, ki nastane vsled pomirjajočega upliva al koholnih pijač. Ravno dotični fakt, katerega prohibicijonisti vedno navajajo proti uživanju alkoholnih pijač, oziroma dejstvo, da to uživanje pospeši ali prekine do gotove meje delovanje gotovih duševnih procesov, tvori njega največjo dobroto.

Začasno oproščenje je vsakdanjih skrbi, povzdig v sfere domišljije in čustva in obenem oproščenje iz spon monotonije. To oproščenje krepi živce kot jih ne more niti spanje. Z drugimi besedami: zmerno zavživanje alkoholnih pijač je važen in splošen pripomoček do veselja do življenja in to veselje do življenja ne dviguje le morale potom pospešenja sreče, ampak tudi direktno pospešuje ustroj.

Glede vrednosti stimulacije pravi profesor Hugo Münsterberg, slavni psiholog Harvard-vseučilišča: "Priprosta vzdržnost od stimulantov ni v resnici nobena prava rešitev problema; ravno psiholog je oni, ki predobro ve, kako slabe posledice imata monotonija in praznost, ki razume, da ima želja po narkotikih in stimulantih svoje globoke, psihološko utemeljene vzroke ter da dovaja popolno vzdržanje do duševnih eksplozij, ki dovedejo človeka do usodnih impulzov in do hudodelstev. Eksperimenti v laboratoriju lahko pokažejo kako se izpremenijo fiziološki pogoji, ako se polasti duha tako žalostno stanje pričakovanja in monotonije, kako stradajo gotove duševne funkcije in kako so druge nevarno napete. Ustvari se stanje pričakovanja in pozornosti, vsled kojega hrepenenje po kontrastu lahko tako ojači poželjenje, da je reakcija veliko silnejša kot bi bili pod uplivom kateregakoli stimulanta. To je duševno stanje, ki posplošeno v mase ljudstva, lahko zavede v perverznost, povzročeno po razburjeni domišljiji, ki premaga enakoličnost in praznoto življenja."

Moralnost je odvisna v prvi vrsti od zdravja. Nadalje je otrok sreče. Vodja nekega kluba dečkov v New Yorku, katerega je podpiral pokojni E. H. Harriman, je rekel, da je razvedrilo najglavnejši element pri tvorjenju značaja. Profesor James, Harvard-vseučilišča svoj čas največji psiholog sveta, pravi glede delnega prekinjenja gotovih duševnih zmožnosti kot jih ima za posledico zavživanje alkoholnih pijač: "Prekinjenje ni le slučajen dogodek; bistven in ne pogrešljiv element je v našem cerebralnem življenju."

Ekonomski uspeh je odvisen od fizične duševne in moralne čilosti. Pri produktivnem delu, kot v vsakem drugem slučaju, je človeški element veliko večje važnosti kot pa mašinerija, sistem, organizacija ali špecializacija. O tem je pred nedavnim časom razpravljal Walter M. McFarland v "The Engineer Magazine". Ako pripomore uživanje alkoholnih pijač k zdravju ter duševni in moralni sili, je s tem tudi rečeno, da pospešuje ekonomski uspeh.

Ako bi se uničilo vse te dobre posledice kot bi to storila uspešna prohibicija in ako bi se za vedno preprečilo zadoščenje poželjenja ki je tako splošno, da je skoro instinkt kot pravi prof. Patrick državnega vseučilišča Iowe, potem bi imelo to gotovo zelo slabe posledice za zdravje, moralo in uspešnost naroda.

Louis N. Hammerling.
"American Leader".

TEŽNJE PO NOVI SRBSKO-BULGARSKI ZVEZI.

Ni nobena tajnost več, da se je pričelo intenzivno zakulisno delo, ki ima namen zgladiti med Srbijo in Bulgarijo obstoječa nasprotstva, povzročena po nesrečni bratomorni vojni, ter uravnati pot novi srbsko-bulgarski zvezi.

Pred tremi, štirimi meseci pač še ni nihče niti mislil na to, da bi se v doglednem času sploh dalo sprožiti, ako tudi samo akademično vprašanje o možnosti nove srbsko-bulgarske zveze.

Takrat so še prevladovale strasti: Srb je govoril le o bulgarski tartarski zahrbnosti in potuhnjenosti, Bulgar pa je klel srbske izdajalce češ, da so se zvezali z Grki in Rumuni v svrho, da razkosajo bulgarsko državo.

Sedaj so se razburkani valovi strasti že kolikortoliko polegli in trezen prevdarek je prišel zopet na površje in v veljavo.

Javna diskuzija o vzrokih strašne katastrofe, ki je zadela Bulgarsko, je imela na bulgarsko javnost naravnost blagodejen vpliv in je znatno pročistila težko ozračje, ki je dušilo po usodepolnih dogodkih ob Breganci vse bulgarsko javno življenje.

Patrijotični politični krogi v Bulgariji so jeli polagoma uvidevati, da bulgarske nesreče niso bili toliko krivi Srbi, kakor v prvi vrsti Bulgari sami, ki v svoji nerazumljivi zaslepljenosti niso znali spraviti v sklad svojega makedonskega idealizma z rezultati suhe in gole realnosti. Po treznem preudarku in vsestranskem razmišljanju so ti bulgarski krogi prišli do prepričanja, da bi bila Bulgarska dejansko vendarle neprimerno na boljšem, ako bi bila ohranila svojo zvezo s Srbijo in bi se bila z njo mirnim in prijateljskim potom poravnala.

Nekateri politiki pa gredo še dalje in pravijo, da je za Bulgarijo edina naravna in za bulgarski narod koristna zveza ona s Srbijo, češ, da ti dve državi družijo ne samo skupni gospodarski interesi, marveč tudi plemenska sorodnost in obema narodoma skupna pravoslavna vera.

Ti politiki so mnenja, da je treba preko grehov preteklosti napraviti križ ter se otresti vsake sentimentalnosti: gordijski vozel makedonskega vprašanja je orožje odločilo na korist Srbom, s to odločitvijo je treba računati in se ž njo tudi načeloma sprijazniti.

Vsa Makedonija je za Bulgarijo definitivno izgubljena, ako bodo bulgarski državniki snovali zgolj načrte o politiki oborožene revanže.

Ako pa spremene svojo politiko nasproti Srbiji in skušajo ž njo stopiti v prijateljsko razmerje, ni izključeno, da bi Srbija za ceno prijateljskih odnošajev s svojo vzhodno slovansko sosedo ne žrtvovala lep del svojega makedonskega ozemlja, zlasti ako bi bila proticena za to žrtev trdna, proti vsem možnostim zasigurana aliansa z Bulgarsko.

Tako kalkulirajo vsi trezno misleči bulgarski politiki, ki jim slepa strast še ni otemnela razuma.

In ni se čuditi, da so že sondirali v Belgradu, kakšno stališče bi zavzela srbska vlada v slučaju, ako bi Bulgarska stopila prednjo s predlogom, naj bi se sklenila nova zveza med Bulgarsko in Srbijo.

Kakšen je bil odgovor na to previdno sondacijo, seveda ni znano pozitivno, vendar pa je toliko znano, da je bil odgovor zelo dvoumen, in da se je skrbno izogibal povedati kaj pozitivnega.

No, kljub temu pa je znano, da tudi v srbskih krogih obstoji razpoloženje, ki je dokaj ugodno kombinaciji, o kateri smo zgoraj razpravljali.

Javna tajnost je, da se Srbija nič prav ne počuti dobro v zvezi in objemu Grške, in da bi bila pripravljena tudi nekaj žrtvovati, ako bi se dalo vzpostaviti trajno prijateljstvo ali celo močna, proti vsakemu razpadu zavarovana zveza z njeno bulgarsko sosedo.

Da, morda bi Srbija že sedaj radostno prožila roko v spravo z Bulgarsko, ako bi verovala v odkritosrčnost in poštenost ne toliko bulgarskih državnikov, kakor predvsem bulgarskega vladarja carja Ferdinanda.

Te vere pa ni in zato bo cesta do bulgarsko-srbske sprave še prava trnjeva pot.

A do te sprave mora priti, ako ne preje, pa čisto gotovo tedaj, ko bo iz Bulgarske izginil njen zloduh — car Ferdinand.

ALBANSKE HOMATIJE.

V ospredje vseh albanskih dogodkov je stopilo potovanje Izmail Kemala. Zelo neinteresantno je, kar je povedal Izmail Kemal raznim poročevalcem listov in človek bi mislil, da je 85-letni starec res že utrujen od vladnih poslov, da nam sam ne pove, da se bo vrnil v Albanijo in se novemu knezu poklonil. O svoji sokrivdi pri zadnji zaroti seveda noče ničesar slišati. Če ga vpraša kdo, kako je bilo z njegovim odstopom, naglaša samo, da je patriot, povedati pa noče, kako je prišel do tega, da ni več predsednik provizorične vlade. Nekako v zaslugo si šteje celo, da ima sedaj kontrolna komisija vso moč v rokah. Tudi se bo vrnil v Albanijo, ko bo princ Wied enkrat albanski knez in samozavestno pravi, da bo on dovršil albansko mirovno delo. Sicer Izmail Kemalu s človeškega stališča res ne moremo zameriti, če se dela lepšega, kakor je v resnici, s svojimi besedami pa vendar ne more izbrisati svoje sokrivde na zadnjih dogodkih. — Dunajska poročila pravijo sedaj, da so se razmere v Albaniji izboljšale tako, da ni treba več misliti na demonstracijo vojnega brodovja, vsled česar so bila tudi tozadevna pogajanja med velesilami prekinjena. Tudi vprašanje glede 75-milijonskega posojila za Albanijo je baje v principu že rešeno in tudi glede Albanske banke je prišlo do sporazuma. Za božjo voljo, zakaj pa potem knez Viljem I. še vedno ne gre v Albanijo? Tako željno ga pričakujejo Albanci, z odprtimi rokami ga bodo sprejeli, na rokah bodo nosili novo kneginjo, albanske godbe že znajo nemški "Parademarsch": "Gumielastikum"! Denarja je kot peška, Škanderbegova krona je popravljena in s šmirgelnom očedena, samo kneza ni. Če bo še dolgo čakal, bodo rakete in žabe in solnčna kolesa splesnila in fajerverk, ki je stal lepih 7000 lir, bo za nič.

Izmail Kemal bo baje obiskal tudi princa Wieda, o katerem pravijo, da je še v Potsdamu, drugič, da je v Berolinu, in zopet, da je v Rimu! Naj mu vse to pove!

BOJ ZA ŠOLO.

Boj za ljudsko šolstvo, pred vsem za ljudsko šolo, je postal posebno hud in oster na Koroškem. Šolsko vprašanje je stopilo sedaj v deželi popolnoma v ospredje in je eno najakutnejših kulturno-političnih vprašanj na Koroškem. Kakor znano, je izdelal Steinwender za Koroško šolstvo reformo, baje po vzorcu solnograške šolske reforme, ki je vse prej kot napredna. S to reformo se ubija ljudsko šolstvo, s to reformo se nudi prilika izobrazbe samo gmotno boljšim učencem, otroci revnejših pa imajo komaj priliko, da se nauče brati in pisati, kar potem zopet lahko pozabijo. In to reformo, ki je napravila že dolgo trnjevo pot, so nemški naprednjaki sprejeli. Kako bi se označil ta kulturni škandal koroške dežele, pravilno in po zasluženju, ni težko uganiti. V tem boju prebivalstva nižjih slojev v deželi za svoje šole in za izobrazbo svojih otrok, je priskočilo na pomoč zatiranim društvo "Freie Schule". To društvo je sicer nemško, toda ravno v tem vprašanju zasleduje zgolj kulturne namene in upamo tudi, brez razlike narodnosti. To društvo je izdalo pred nedavnim na tisoče okrožnic, ki temeljito pobijajo dr. Steinwenderjevo koroško šolsko reformo in ki jasno kažejo, kaj hočejo doseči nasprotniki ljudske izobrazbe in v kateri tabor so zašli takozvani nemški naprednjaki. Poleg tega je priredilo to društvo 22. m. m. devet velikih shodov v prilog razvoju koroškega ljudskega šolstva. Ti shodi so se vršili v Celovcu, v Beljaku, v Spitalu, v Velikovcu, na Beli, v Volšperku, v Trgu, v Št. Vidu in v Tržiču in so bili povsod nepričakovano številno obiskani. Na teh shodih se je stavilo nemške naprednjake pred alternativo, da se pokažejo res kot taki, ali pa da izjavijo, da so vsaj glede tega vprašanja že v klerikalnem taboru. Toda odo pokazali nemško-napredni deželni poslanci pri glasovanju za šolsko reformo. Da se ubijajo s to reformo pred vsem Slovenci na Koroškem, ni treba še posebno omenjati. Znano je, da ima Steinvender za slovensko ljudsko šolo na Koroškem vedno le eno oko, in še to slabo vidi. Dalje se je poudarjalo na shodih, da je odpor proti tem napadom na ljudsko šolo narodnostna in socijalna dolžnost vsega prebivalstva. Zastopniki Koroške se pozivljejo, da se oproste diktature dr. Steinwenderja in dajo prebivalstvu, davkoplačevalcem to, kar jim v urejeni državi po vsi pravici tudi gre. In to zahtevajo tudi Slovenci na Koroškem.

SPOMINJAJTE SE OB VSAKI PRILIKI ZAVETIŠČA V AMERIKI.

POGLEJ! POGLEJ! POGLEJ!

Cenjenim rojakom Slovenecem in Hrvatom naznanjam, da imam v zalogi veliko kalifornijskega vina. Staro belo po 75c črno 70c, novo belo po 65c črno 60c galon s posodo in vožnino (freight) vred po Rangu. Manj kot 28 galonov se ne more naročiti.

Se toplo priporočam za obila naročila

Anton Fox, bx 887
Virginia, Minn.

DENARJE V STARO DOMOVINO POŠILJAMO:

K 5	$ 1.10	K 130	$ 26.60
K 10	$ 2.15	K 140	$ 28.65
K 15	$ 3.15	K 150	$ 30.70
K 20	$ 4.20	K 160	$ 32.75
K 25	$ 5.20	K 170	$ 34.80
K 30	$ 6.25	K 180	$ 36.85
K 35	$ 7.25	K 190	$ 38.90
K 40	$ 8.30	K 200	$ 40.90
K 45	$ 9.30	K 250	$ 51.15
K 50	$10.30	K 300	$ 61.35
K 55	$11.35	K 350	$ 71.60
K 60	$12.35	K 400	$ 81.80
K 65	$13.40	K 450	$ 92.00
K 70	$14.40	K 500	$ 102.25
K 75	$15.45	K 600	$ 122.70
K 80	$16.45	K 700	$ 143.15
K 85	$17.45	K 800	$ 163.60
K 90	$18.45	K 900	$ 184.00
K 100	$20.45	K 1000	$ 204.00
K 110	$22.50	K 2000	$ 407.00
K 120	$24.55	K 5000	$1017.00

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka.

Naše denarne pošiljatve razpošilja na zadnje pošte c. kr. poštno-hranilični urad na Dunaju v najkrajšem času.

Denarje nam poslati je najpriličneje do $50.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneskepa po Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
PODRUŽNICA:
6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O.

10 Cigarettes

5 Cents

Zakaj ne kadite najboljšo

NEBO CORK TIP CIGARETTES

Ni boljših

„So izvrstni"

610-611 Alworth Bldg.
DULUTH, MINN.

Ali ste se že poslužili prilike, katero Vam nudi LAKE VERMILLION SUMMER HOME CO. na zemljišču, znano pod imenom VERMILLION GROVE, okoli petnajst milj od mesta TOWER na jezeru VERMILLION. Ta naselbina ima veliko bodočnost. — Pišite po podrobnosti, predno se cene zvišajo. — Poslali Vam bomo popis in zemljevid te nove naselbine.

LAKE VERMILLION SUMMER HOME COMPANY
610-611 Alworth Building, -:- Duluth, Minn.

M. F. SKALA, agent za

"Pabst" Milwaukee in "Peoples" Duluth pivo.

Fina zaloga domačih in importiranih pijač vsake vrste, smodke in vse kar spada v gostilniško ovrt.

Se uljudno priporoča vsem cenjenim rojakom v

ELY, MINN.

Telephone No 52.

FIRST NATIONAL BANK

Chisholm - - Minn.

Kapital $25.000. Preostanek $29.318.

Osebna odgovornost $5,000.000.

Obrestuje denar po 3%

Prodaja parobrodne liste in posilja denar na vse strani.

Posebno pozornost dajemo Slovencem.

Pridite in se prepricajte!

5 pristnih pijač in te so

Kranjski Brinjevec, Slivovec, Tropinovec Grenko Vino in Highlife Bitters. Vsak gostilničar, kateri hoče napredovati, mora poskušati in kateri ne poskuša tudi ne napreduje s svojo trgovino. Prava pristna pijača se zamore kupiti le pri A. Horwat-u, ki importira naravnost iz Kranjskega Brinjevca, Slivovec in Tropinovec; tudi izdeluje pravo zdravilno Grenko vino in Highlife Bitters. Naročite si en zaboj te ali one pijače za poskušnjo; samo da bo eden zaboj, 12 steklenic. Prodajam samo na debelo. Pišite po cenik.

A. HORWAT, 600 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

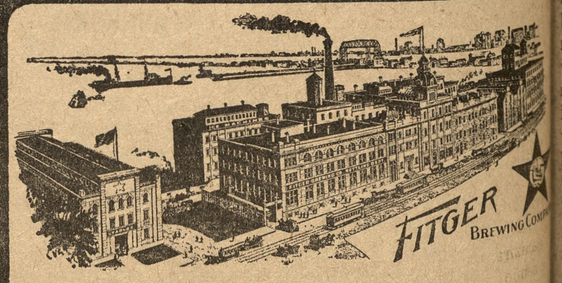

Fitger Brewing Co.

Duluth - Minn.

Večina slovenskih gostilničarjev toči Fitger pivo, v sodčkih in steklenicah varjeno iz pristnih snovij.

Josip Gerzin

zastopnik za ELY, Minnesota

Za naše gospodinje.

JAVNO DELOVANJE ČEŠKEGA ŽENSTVA.

Da je doseglo ženstvo ozkosrčne in filistrozne Avstrije kolikor toliko lepe uspehe, je v prvi vrsti zasluga delavne "Splošne avstrijske ženske zveze", ki jo je ustanovila znana dunajska prvoboriteljica ga. M. Hainischeva. Nemke so v Avstrije prve spoznale moč in silo organizacije. "Bund der österreichischen Frauenvereine" združuje v sebi okoli 50 ženskih društev razvih avstrijskih kronovin. — Tudi "Splošno slovensko žensko društvo" v Ljubljani je član tega "Bunda", ki predstavlja delo ženskih društev vse Avstrije, torej molče tudi slovanskih žen. Vendar minevajo polagoma časi, ko so prednjačile v avstrijski javnosti samo Nemke. Na njih mesto stopajo počasi Slovanke, predvsem Čehinje.

Ni še dolgo tega, odkar se priznava na Češkem ženskemu vprašanju primerna važnost. Leta 1890 je vstanovila češka pesnica Eliška Krasnohroska žensko gimnazijo. Pred njo ni bilo podobnega zavoda niti v Avstriji, niti v Nemčiji. Prva avstrijska ženska, ki je dobila v Avstriji, na staroslavni praški univerzi leta 1902 doktorski diplom medicine, je bila Čehinja dr. Ana Honzakova, ki izvršuje danes svojo zdravniško prakso v Pragi. Danes imata Češka in Moravska že več zdravnic in profesoric.

Češka žena se odlikuje po nenavadni energiji, po vztrajnosti in delavnosti, ki je ne najdemo enake ne na severu pri Nemkah, še manje pa na jugu. Najbolj hvalevredno je, da najdemo v vseh, tudi v najnižjih ženskih slojih izredno mnogo smisla za organizacijo in za javna vprašanja. Združene v najraznovrstnejša, občekoristna, dobrodelna in prosvetna društva so mogle Čehinje izgotoviti v kratkem času velik del kulturnega dela. Trdna narodna zavest, ki vodi vsak korak matere in gospodinje in uprav požrtvovalna delavnost v društvih, to je vodilo k uspehom; zdrava organizacija je podprla sile slabih.

K tej organizaciji prispeva največ šele deset let stari "Ženski klub češki" s tem, da združuje v sebi češke ženske brez razlike stanov in prepričanj. Utrjuje njih spoznanje, kako potrebna je tudi ženi izobrazba, išče in pripravlja jim pota k izobrazbi in delu. Ta klub ima svojo hišo v Pragi. Tam je velika dvorana za predavanja in koncerte, čitalnica, ki obsega nad 200 časopisov in revij ter velikanska knjižnica. V "Ženskem klubu češkem" imajo svoje središče mnogoštevilna češka ženska društva iz vseh slojev ženstva, vsako s svojim ciljem in svojim delokrogom.

Posebno pa se odlikujejo Čehinje v svojem neumornem, navdušenja polnem boju za žensko volilno pravico. Dunajski odbor za žensko volilno pravico ("Frauenstimmrechtskomitee") pod načelstvom gospe Nini pl. Fürthove je jako delaven. Ali "češki klub za žensko volilno pravico" ga je daleko prekosil. Na čelu tega kluba — društvo ga ne smemo imenovati, ker v nazadnjaški Avstriji ženskam še danes paragraf 30 društvenega zakonika prepoveduje ustanavljati politična društva ali biti članicam političnih društev — na čelu tega kluba torej in na čelu vsega češkega ženskega gibanja so neustrašeno in vzorno delavne ge. Franta Plaminkova, Marie Tumova, Karla Machova in Zdenka ljica ženskega političnega tednika "Pravo ženy", ki izmaja v Brnu. "Klub za žensko volilno pravico" je organiziral po vsem Češkem ter še posebno po Moravskem celo žensko vojsko, ki prireja križem domovine politične in manifestacijske shode ter oddaja na vlade peticije za žensko volilno pravico. Čehinje so že parkrat same kandidirale v deželni zbor. — Kako zna ceniti češka javnost žensko delo in kako zaupa v žensko sposobnost, je znak to, da je bila lansko leto izvoljena v volilnem okraju mladoboleslavskem za poslanko v češki deželni zbor ženska, pisateljica Vikova Kuneticka. Sicer ga. Kuneticka ni dobila od češkega kraljevskega namestnika Thuna volilnega pooblastila, resnica pa vendar ostane, da so volilci mladoboleslavskega volilnega okraja z volilnimi listki skoraj enoglasno izrazili željo, da bodi ženska njih poslanka.

Slovenke so v stari domovini v stalnem stiku s Čehinjami ter sopodpisujejo vse njihove akcije. Želeti bi bilo, da bi se razvilo tudi na Slovenskem tako živo zanimanje in tako živo delovanje za ženske pravice, kakor ga razvijajo sestre Čehinje, ki naj nam bodo vsikdar vzor in svetal vzgled!

KUHINJA.

(Dalje.)

Kuhano ribo deni na dolg krožnik, zreži jo na kosce, a pusti jo skupaj in jo okrasi z zelenim peteršiljem in na listke zrezano limono. Lahko deneš ob robu krožnika tudi trdo kuhanih, na kosce zrezanih jajec, kapar, z oljem in kisom zabeljenih špargljev, karfijole itd. — Poleg tega pa daj na mizo še olja in kisa.

Dobre so tudi gorke, kuhane ribe, oblite s kako gorko omako, n. pr. z omako od ostrig ali iz zelišč, ali pa mrzle ribe v mrzlih omakah, n. pr. v zelenjavini omaki ali v omaki št. 157.

Zabeljene ribe. Zreži kuhano ribo na kosce, katere potresi z drobtinami in sesekljanim peteršiljem ter jih zabeli s surovim maslom.

495. **Višnjevo kuhane ribe.**

(Blaugesottene Fische).

Višnjevo skuhati moreš le ribe, ki imajo majhne luskinje, tako lososе, postrvi, ščuke, jegulje, i .dr. V ta namen jih ubij, iztrebi jim drob, luskin jim pa ne odstrgaj. Deni jih potem takoj v slan in okisan krop ter jih kuhaj tako dolgo, da dobe višnjevo barvo. Daj jih z oljem in kisom na mizo.

Mrzle ribe z omakami iz surovega masla. Operi in zreži peteršilja, pehtrana, luka, kislice in drobnjaka; stolci to v možnarju z žlico kapar, tremi trdokuhanimi rumenjaki in petimi sardelami ter pridevaj polagoma surovega masla, toliko, da ga porabiš 14 dek, in 7 dek olja. Naposled primešaj še malo pehtranovega kisa in postavi omako na led ali v mrzlo vodo. Ko je prav mrzla, namaži ž njo kuhano, na koščke zrezano ribo.

S sardelami. Motaj na žerjavici 6 surovih rumenjakov, tri žlice vinskega kisa in sedem dek sardelnega masla tako dolgo, da se zgosti. Potem odstavi posodo in motaj omako, dokler se ne ohladi, nakar pridevaj po kapljicah olja. To omako, ki mora biti gosta, namaži na mrzlo ribo.

Razun teh omak pa uporabljaj za kuhane, mrzle sladkovodne in morske ribe tudi vse majoneze, (gl št. 160), omako k ribam (št. 157), zeliščno omako (št. 161.) itd.

496. **Pečene ribe.**

Ostrgaj ribam luskine, iztrebi jim drob, operi jih dobro ter jih peci nasoljene v pečici na surovem maslu ali na dobrem olju. Peči pa jih moraš hitro, t. j. na hudem ognju, ker sicer meso rado razpade.

Z limonovim sokom. Peci ribe, n. pr. postrvi, krape ali ščuke, kakor prej na surovem maslu ali olju ter jih pokapaj mej pečenjem z limonovim sokom.

V smetani. Speci nasoljeno ribo na surovem maslu, na katero nareži malo čebule in zelenega peteršilja; naposled pa prideni par žlic kisle smetane in limonovega soka.

S papriko. Prideni čebuli in peteršilju še malo paprike; speci nasoljeno ribo na tem, polivaj jo med pečenjem s kislo smetano ter pokapaj z limonovim sokom.

S sardelnim maslom. Deni v kozo sardelnega masla, čebule in peteršilja, peci na tem ribo, ki pa ne sme biti preveč nasoljena, ker je že sardelno maslo slano, ter jo polivaj med pečenjem s smetano.

S sardelami pretaknjene. Potegni ali nareži s karpa ali kake druge velike ribe kožo, pretakni jo potem z rezanci od sardel in jo peci na surovem maslu in čebuli; polivaj jo spočetka s surovim maslom, pozneje s kislo smetano. Ako hočeš, prideni tudi limonovega soka.

Preslaninjene. Pretakni kos velike ribe z rezanci slanine, katero posipaj prej s papriko; potem peci ribo na surovem maslu in na čebuli ter jo polivaj s kislo smetano.

V različnih zeliščih. Obloži ostrgano, očejeno in nasoljeno ribo z narezano čebulo, peteršiljem in korenjem, pokapaj jo z oljem in limonovim sokom ter jo pusti tako par ur. Potem jo peci na olju ali surovem maslu in jo polivaj s sokom, ki se je natekel od marinade ali pa z zeliščnim maslom.

IZ NOVE DOMOVINE.

(Nadaljevanje druge strani.)

GILBERT.

— Cenjeni volilci v okolici Gilbert in Sparta! Pomislite, kaj bodete storili 21. februarja 1914, ko bode volitev za pridobitev novega ozemlja "annexation' za mesto Gilbert. Ali boste volili za mesto ali proti mestu? Na vas je ležeče vse. Gilbert je edino mesto na Mesaba Range, ki nima rudnikov, kateri bi pomagali plačevati davke. Samo mora plačevati vse davke brez vsakih pomočij, dočim druga mesta dobivajo veliko podporo v obliki davkov od rudnikov. Tako tudi lahko vidimo, da se druga mesta lahko ponosno obračajo na svoje stavbe, svojo elektrarno, čiste in lepe ceste, večjo vrednost lot itd. Vsega tega manjka na Gilbert. Družba naganja delavce sedaj z vsemi močmi, da bi volili zanjo. In ti, delavec, kaj bodeš dobil, ako voliš zanjo? Brco, drugego gotovo ne. Da je to resnica, vemo izza zadnjih volitev na Gilbert. Dve leti nazaj, ko se je šlo za slično stvar, so obljubile družbe delavcem na Sparti in Gilbert Location, vodo, dobra pota, električno razsvetljavo. Ali ste obljubljene stvari dobili? Mislim, da jih niste in jih tudi ne boste, dokler vam jih ne da mesto v slučaju, da pridejo omenjeni location pod mesto Letos vas delavce zopet strašijo, ako volite zoper jame in za mesto, boste morali zapustiti njihovo ozemlje, da bodo zaprli jame in bogsigavedi kaj še. Da na tem ni nikake resnice, to vsak otrok dobro ve. In ako bi bila resnica, kaj bi bilo potem. Ako dobi mesto Gilbert jame pod svoje ozemlje, potem naj je družbe zaprejo vse jame, ako jih hočejo. Mi se ne bomo prav nič jokali. Nasprotno, še veseli bomo. Z davki, kateri bodo prišli k mestu, bode mestna vlada imela tri leta dosti dela za vse delavce, kateri sedaj živijo tu. Torej ako jame pridejo pod mesto, imeli bodemo osemdeset tisoč dolarjev vsako leto v napravo vodovoda, elektrarne, dobrih cest in drugih naprav v korist prebivalstvu v naši bližini.

Drugič, ako pridejo jame pod mesto, uslužbeni bodo vsi delavci naše okolice, in imeli bodo osemurno delo z $2.50 plače, katere pa ne dobite pri družbah. Nadalje rabili bomo več policajev in drugih mestnih uslužbencev. Vodo, katero vam družba že obljublja štiri leta, bodete imeli tekom enega leta in ne bode vam potreba iste nositi ali voziti v hudem mrazu miljo daleč kot sedaj. Imeli jo bodete v vaših hišah za mal denar.

Kar se pa tiče zemlje, na kateri živite, ista zemlja po večini ne spada družbi in vas tudi iz iste spoditi ne more. Da bodo vaši davek večji, kakor pravijo, je gola laž, ker kako hočete vi plačevati davke na koscu zemlje, katera sploh vaša ni. Pamet, pomislite volilci! Volite za mesto in v svojo lastno korist in ne bodite kot nekateri pomilovanja vredni ljudje, kateri prodajo sami sebe in svoje otroke v sužnost trustu.

Vsak slovenski delavec z volilno pravico v omenjenem okraju dne 21. februarja k volitvi za mesto in zoper človeške pijavke, katere sesajo kri ubogega trpina toliko časa, dokler je zdrav, ko je pa neporaben, proč ž njim.

Pozdrav vsem, kateri hočejo sami sebi dobro. — Zaveden volilec.

— Danes Vam pošiljam money order v znesku $12.10 za štrajkarje na Michigan. Darovali so sledeči pri društvu št. 82, S. S. P. Z.: John Bonča $10.00, John Francel 50c, Frank Gimpel 50c; po 25c: A. E.Gnjezda, Jakob Muhvič, J. B. Perusich, Geo. Jerovšek; Anton Rihtarich, skupaj $12.10. — Jakob Muhvič.

TOWER.

— V odgovor na več vprašanj od rojakov iz Soudan in Tower, glede ul ganja denarja, tem potom naznanjamo, da istega lahko pošiljajo po pošti na naše stroške če sami nemorejo ali ne vtegnejo sem. Banka plača obresti po 3 od stotke od prvega dneva uloge in denar se lahko vsak čas dvigne. Pojasnila glede posojil; in druge važneje stvari se dajejo pismeno na zahtevo. Priporočamo se vsem cenjenim rojakom in jamčimo za popolna tajnost vseh nam zaupanih zadev, kakor tudi za hitro in pošteno delo.

First State Bank of Ely, Minn.

NOVICE MED SLOVENCI V AMERIKI.

— **Pittsburg, Pa.** — Poročila sta se rojak Louis Tršnik in gospodična Mary Tičar. Živela bosta v Brownsville, Pa.

Poročila se bosta tudi rojak Jakob Gronec z Mrs. Mary Kolan.

— Conemaugh, Pa. — Združena Conemaughska društva prirede 21. febr. t. l. veliko veselico, katere čisti dobiček je namenjen v podporo trpinom-štrajkarjem v okraju Michigan in Colorado. Na tozadevni posvetovalni seji je bilo zastopanih pet podpornih društev in pa delavsko pevsko društvo "Bled" ter "Slovenski orkester". Zadnja dva bodeta sodelovala s petjem in godbo, da bode veselica tembolje uspela.

Poročil se je rojak Ignac Groznik z gospodično Minko Starič, oba doma iz Višnje gore. Svatba se je vršila v Delavskem domu v Conemaugh. Obilo sreče!

Rojak Ivan Zgonc podučuje rojake v pisanju in čitanju angleščine. Izvrstna in prekoristna misel, in želimo, da bi obrodila mnogo sadu.

— **V Cambria City, Pa.**, se je obstrelil desetletni sinček rojaka Stražišar. Igral se je z revolverjem, ki pa je bil k nesreči nabit ter se je nekako sprožil in strel je zadel malička v glavo. Bori se s smrtjo v bolnišnici, ako je še sploh med živimi.

— **V Moxham, Pa.**, je priredila 14. t. m. slovenska Victor godba veselico v prid blagajne za nadaljni pouk v glasbi. Godbo oskrbela je Victor orchestra iz Conemaugh, iz prijaznosti pa je sodelovalo tudi slovensko delavsko pevsko društvo "Bled" iz Conemaugh.

Poročevalec.

— **La Salle, Ill.** — Poročila sta se rojak Josip Majcen in gospodična Josipina Miklaučič.

Rojak John Spostar se je težko poškodoval v rovu na levi nogi.

— **Grand Forks, B. ., Can.** — Poročila sta se rojak Žitko John in gospodična Ana Grdina.

— **Cleveland, O.** — Umrl je rojak Josip Struna, član društva Lunder-Adamič.

Starišem Vesel je umrl sedemletni sinko Louis, starišem Samič štiriletni sinček za škrlatico, starišem Zgonc je umrla hčerka Ivanka. Vsem naše sožalje!

Društvo "Naprej" št. 5, S. N. P. J., priredi 21. februarja veliko maškeradno veselico v Grdinovi dvorani.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

— M. Z., McKinley, Minn. — Roosevelt's African Trip" se dobi pri MacMillan Co., 56—5th Ave., New York, N. Y. Ostalo odgovorimo prihodnjič.

— F. Ž., Chisholm, Minn. — Colnina od 50 litrov brinjevca bi stala okrog $30.00. Koliko stane tovornina mi ne vemo, vendar bi tovornina ne stala mnogo.

— Dopisniku, Aurora, Minn. — Dopisov brez podpisa ne priobčujemo.

SPOMINJAJTE SE OB RAZNIH PRILIKAH SLOVENSKEGA ZAVETIŠČA V AMEMRIKI.

NASELNIŠKA DRUŽBA "ILIRIJA"

Naznanjamo vsem onim, ki se zanimajo za farme, da smo prevzeli večji del sveta v Lincoln county v bližini industrijelnega mesta Merrill, kakor tudi po nekaterih drugih krajih Wisconsina in sicer naravnost od lastnikov. Za to nam je mogoče isto po izredno nizkih cenah prodajati, kakor tudi pod lahkimi pogoji. Zemlja je povsod rodovitna in leži blizu železnic in mest. Cene akru so po 12 do 16 dol. Imamo tudi več obdelanih in na pol obdelanih farm. Pišite po pojasnilo. — Iliria Colonization Co., 908 Michigan Ave., Sheboygan, Wis.

Frank Veranth

ELY, Minn. = Phone 96.

PRIPOROČA SE ROJAKOM ZA NAROČILA TRDEGA IN MEHKEGA PREMOGA.

Narocite pravocasno, da boste imeli kadar rabite.

Stari telefon: Cole 264-A.
Novi telefon: Calumet 436-L.

Frank Brand

—: TRGOVEC :—

Z GROCERIJO, MESOM IN KONFEKCIJSKIM BLAGOM

201-203 Commonwealth Ave., NEW DULUTH, MINN.

Priporoča se Slovencem in Hrvatom v obilen poset,. Cene zmerne.

John Bartol

CHISHOLM, MINN.

Grocerijska prodajalna

NAJSTAREJŠI SLOVENSKI TRGOVEC V MINNESOTI PRIHRANIM VAM DENAR NA VSEH POTREBŠČINAH PREPRIČAJTE SE!

Kadar greste nazaj v stari kraj zahtevajte "tiket" za

Baltimore and Ohio železnico

CHICAGO do NEW YORKA

Pišite: R. C. HAASE, Northwestern Passenger Agent, ST. PAUL, MINN. po parobrodno knjižico, ki kaže vdobnosti te železnice do parnika.

KOVALL & SON, ELY, MINN.

GROCERIJSKA IN MANUFAKTURNA TRGOVINA

Tem potom naznanjamo cenj. občinstvu, da imamo v zalogi dosti novih oblek za dečke; dalje vsakovrstnih trpežnih obuval in lepega blaga za ženske obleke. Cenj. odjemalcem se vljudno priporočamo za obilen poset pri nakupovanju.

V POSLOPJU SARTORI BROS. ELY, MINN.

ROJAKI! ORGANIZIRAJTE SE NA POLITIČNEM, DELAVSKEM IN GOSPODARSKEM POLJU. V ORGANIZACIJI JE MOČ IN NAPREDEK VSEH SLOJEV!

Svoji k svojim!

Podpisani priporoča cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice svojo lepo urejeno in bogato založeno

grocerijsko trgovino.

V zalogi ima občeznano "Cremo" moko; dalje prodaje krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo

Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom. ROJAKI PODPIRAJTE ROJAKA!

Za mnogobrojen poset in naklonjenost se uljudno priporočat

MATH. VIDAS,

slovenska trgovina

BIWABIK, MINN. Telefon 63.

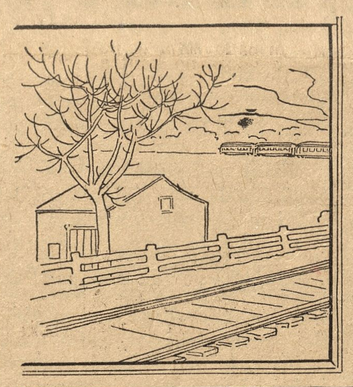

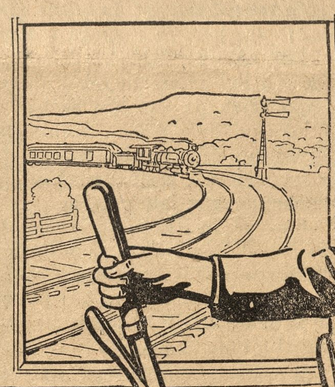

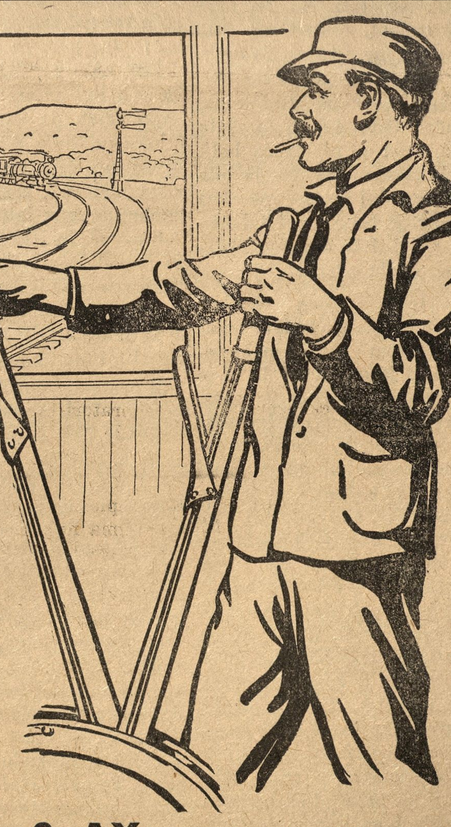

Obrnite se k NAVY

in našli boste, da ste na pravi poti kolikor se tiče tobakovega zadovoljstva. Z NAVY-ja se zvije tako pristne, mile, sveže in zdrave cigarete, da se jih lahko kadi vsak dan kolikor se jih enemu zljubi, zraven tega se pa počuti človek vesel in zdrav.

GAIL & AX

NAVY

Long Cut Tobacco

"NAJBOLJŠI TOBAK V NAJBOLJŠEM ZAVOJU"

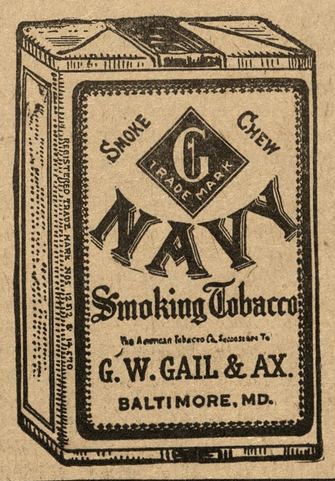

Prijazna miloba in sladkoba in čudežni okus NAVY se doseže s skrbnim mlajenjem, katero mi damo tem Burley tobaku, predno go režemo v dolge, svilene niti, katere je tako lahko zviti v okrogle cigarete.

NAVY pride v tvoje roke v svežem, sladkem, dišečem stanu, zato ker NAVY zavoj, ki obstoji iz štirih ovojev, brani pristop prahu, vlažnosti in suše do tobaka.

NEVY je tudi fin za fajfo in za žvečenje — NAVY je za vse.

PROSTO Zahtevajte od prodajalca knjižico cigaretnega papirja, katerega Vam bode dal brezplačno z vsakim zavojčkom NAVY za 5 centov.

THE AMERICAN TOBACCO COMPANY

Dopisi.

Eveleth, Minn.

Dragi rojak in urednik: Prosim te malo prostora v cenjenem listu Narodni Vestnik. Edino moje veselje je časopisje. Svoje dni sem bil naročen na več slovenskih časopisov, sedaj sem pa obdržal le štiri, katere sem pronašel kot najboljše med celim ducatom slovenskih časnikov v Ameriki, in brez da bi hotel koga hvaliti ali grajati, izreči moram, da je Narodni Vestnik med vsemi najboljši. To ne rečem zato ker sem na Eveleth, toraj v Minnesoti, ampak zato ker je to resnica, katero potrdi marsikateri rojak.

Ni dolgo tega ko sem čital v Narodnem Vestniku dopis iz Keewatin, Minn, od nekega člana pečlarskega kluba. Ta rojak je potožil, ali bolje rečeno se je pohvalil, da nima več nadlog s svojo boljšo polovico, ker mu je jo, kakor piše, nekdo vkral. Res srečen pečlar, kateri se je tako lepim potom iznebil svoje žene, svojega jarma. Oh, srečen mož, kateremu je bila taka žena ukradena in odpeljana! Jaz imam pa vse kaj druzega. Meni se je prigodila mnogo hujša stvar kot tatvina. Moja žena, oh, ta me stane denarja! Se mlad sem zlezel v zakonski jarem. Srečnega sem se štel, da sem dobil tako dekle kot je bila moja žena. Ali srce me boli pri priči, ko se zmislim, da je jako vagana stvar, če jo ne bo kedo vkradel. Toliko me je stala denarja in ljubezni, sedaj pa naj me pusti za veke! Te žalosti in sramote ne bi mogel preboleti.

Če me stane še $500., naj, samo da jo obdržim. To bi bil grozni udarec za me, če bi me pustila.

Ker si čutim v dolžnost dati poduk rojakom, opozarjam tem potom vse one, ki se mislite ženiti. nikar ne glejte na lepoto, kakor sem gledal jaz. Ženka je tako lepa, da sem v vedni nevarnosti, da bi jo kedo odpeljal. No, pa tega se jaz nisem bal, dokler je bila moja žena pri meni tu na Eveleth. To sem vedel, da se ne bo zaljubila v kakega revnega rudokopa, kateri mora trdo delati za malo plačo. Ne, tega se ni treba bati. Bil sem brez skrbi dokler je bila pri meni. A sedaj je pa vse kaj druzega, ko je tako daleč od mene preč, notri doli v južno Californijo se je šla zdravit.

Lansko leto meseca oktobra mi je tožila, da jo po bedrih trga; jaz prinesel sem ji "pajnekspelerja", da bi jo mazal ali da bi se sama mazala. Pa kaj mi je rekla, da naj se mažem sam. Priporočal sem ji gorke kopeli, ona pa je rekla, da se ne bo kopala v mrzli Minnesoti. Par tednov sem jo moral oblačiti in obuvati. Ko sem bil gotov, ko sem jo popolnoma opravil in ji pomagal tudi lepe lase spletati, je pa lahko hodila in kvartala je celi dan. Neko jutro ni mogla vstati. Rekla je, da jo revmatizem drži. Ko sem jo izpraševal kje da je revmatizem, mi ni mogla povedat. Ko sem ji pripeljal zdravnika se ni dala preiskati pričo mene. Zdravnik mi je povedal, da ima neke vrste bolezen, kateri se pravi domišljavost. In res, moja žena je postala čedalje bolj domišljava; vedno je govorila v vročih studencih. Lansko jesen je bilo ko sem ji dal tri sto dolarjev in šla je v Yellowstone park na meji držav Montana, Wyoming in Idaho. Dne 15. novembra je prišla na cilj; tam so ji pa povedali, da je park že en mesec zaprt. Nekdo ji je nasvetoval, da naj gre v Pasadona, Cal. kjer je baje jako lepo čez zimo. Res, šla je v Californijo. Mesec dni po odhodu mi je pisala kod je hodila, da je ves denar potrošila in, da naj ji pošljem druzega. Takoj sem ji poslal tri sto dolarjev. Od tega bo že kmalu dva meseca. Med tem časom mi je enkrat pisala kratko pismo, da se ji dopade v Calaforniji.

Zbudila se je v meni nekaka sumnja, da ima moja žena kvaterne muhe. Vsled tega sem naročil par škapulirjev in svetinc pri A. M. Ko te škapulirje dobim, jih bom njej prec poslal, če že ni kam pobegnila iz Pasadene. Kakošen konec bo ta stvar vzela vam bom poročal, če me skrbi ne spravijo pod grudo. Tako je zame sv. zakon srečen! Vse utehe iščem v dopisih. Pozdrav vsem čitateljem N. V. Naročnik.

South Range, Mich.

Cenjeno uredništvo "Narodni Vestnik", Duluth, Minn.

Priobčite ta dopis v prihodnji številki, če vam je mogoče, ker sem primoran, da odgovorim na dopis Frank Božiča v "Narodnem Vestniku" št. 11, ker vidim, da napada v svojem dopisu slovenskega vinotržca iz South Range, Mich. Ker sem tukaj samo jaz Slovenec, ki se peča z vinsko trgovino, zato si mislim, in tudi mogoče drugi,, kateri so brali dopis, da gre to meni mar. Torej, če ste vi rojak Božič, ta dopis napisali z namenom, da se mene tiče, sem res presenečen, ker od kar je tukaj stavka, sem že velikokrat bil v vaši okolici in sem se seznanil s tamošnjim narodom. Tudi jih je tam veliko, katere še od tukaj poznam, in ne more nobeden reči, da sem jaz kateremu kedaj rekel ali vabil za skebat v Michigan. Seve, veliko jih je povpraševalo, kako stavka obstoji, in sem jim povedal, kar sem sedel. Veliko jih je, da iz ene besede napravi deset, da napravi iz moskita slona. Poprej, ko ste dopis pisali, morali bi se prepričati, kaj je resnica in kaj ne. Ne vem. če vi poznate mene; jaz vas mogoče poznam, ker vidim in poznam po osebi več rojakov, a za ime ne znam. Jaz pridem okoli večkrat in se ne skrivam pred nobenim, in če ste kaj od mene vedeli, zakaj mi niste osebno povedali, ko sem bil tamkaj. Rojak Božič, kar se tiče pomagati delavcem tukaj v tej okolici, jaz mislim, in lahko dokažem, da sem pomagal v vsaki reči Slovencem in Hrvatom po svoji moči, več kot kateri drugi Slovenec ali Hrvat. Jaz nečem, da bi se mene napadalo za nekaj, kar ni resnica. Jaz zahtevam, da vi svoj dopis, ako se mene tiče, kakor hitro mogoče prekličete, ker če tega ne storite, kadar jaz prihodnji mesec tja pridem, bodem primoran sodnijsko dokazati, da ni res, kar ste mene obdolžili. Jaz nočem, da sem za kaj takega obdolžen, kar ni resnica. Ali sem mogoče vas nagovarjal, da greste skebat? Jaz vam za vsakega v Minnesoti, kateri mi zamore dokazati, da sem jaz kateremu rekel ali ga nagovarjal, da naj gre skebat v Michigan, dam $500. Minnesota je velika; če je resnica, kar ste vi mene obdolžili, zaslužite lahko lep denar na prav lahek način.

Slovenci in Hrvati po Minnesoti in okolici, upam, da si ne boste kaj takšnega mislili, ker moje geslo je vselej, če morem komu kaj pomoči in dobro storiti in nobenega prezirati ali mu škodovati.

Z bratskim pozdravom in Hrvatom po širni Ameriki.

John Barich.

McKinley, Minn.

Mi delavci v Minnesoti, posebno rudarji, mi gremo v temno noč; kaj bomo v temi brez luči? Treba nam je luči in luč je delavska organizacija. Mi gremo v bodočnost brez vseh sredstev, ki bi nam pomagala k boljšim delavskim razmeram in k boljšemu življenju. — Poglejmo na primer Habart Iron Co. in Steel trust. Kljub velikim naročilom za rudo odpuščajo delavce. To pa največ zato, da bi primorali minnesotske delavce v Michigan skebat. Neki štrajkar je pisal, da bi jim veliko koristilo v zmago štrajka, če bi po železnih rudnikih prenehali z delom. Nič mu ne bodem oporekal, vendar upoštevati je, da mi nismo organizirani, da smo brez vodjev, da nimamo nobene opore. Po mojem mnenju bi bilo bolje, da bi se sklical splošni delavski shod, pri katerem bi se delovalo v prvi vrsti za organizacijo delavstva. Za tak shod bi bil primeren Chisholm, ker je največ delavstva tam. V drugem slučaju naj bi se organizirali proti veliki draginji. To naj bi vpoštevali isti, ki držijo ljudi na hrani in tudi oženjeni. Vstanovila naj bi se centralna zadruga za ves Range, katera naj bi imela po večjih naselbinah svoje podružnice, po manjših pa dovažala z vozom. Vsak delavec naj bi vzel nekaj delnic za tako delavsko podjetje, kjer bi se kupovale potrebščine. Podjetje moralo bi priti v vestne roke, in če bi se pravilno vodilo, bilo bi v veliko korist za vse. Glejte, kako vzorno se Finci gospodarijo! Imajo več trgovskih zadrug in vse uspevajo in koristijo svojemu narodu. Tudi Slovenci naj bi se malo potrudili za napredek.

K sklepu opozarjam delavce, da se ogibate in varujete kompanijskih vohunov, katerih kar mrgoli zadnje čase v teh železnih krajih.

Pozdrav Slovencem!

Ivan Cvar.

Chisholm Minn.

Cenjeni urednik; — Sprejmite ta moj dopis v naš vrli list, list, ki bi moral biti v vsaki slovenski hiši, ker je potreben za poduk kot sol za gospodinjstvo.

V št. 18 A. S., sem čital, da so dobri časi tukaj na Chisholm. Filozof Gršič je namreč tega mišljenja, zato ker on je z vsem zadovoljen na tem svetu in je mnenja, da čim več trpi tem bolji sedež bo imel tam kjer se bomo iz obličja v obličje gledali in neskončno veselili. Ta drobnoglavež je predzadnji mesec v Clark rudniku nalagal vozičke za en dolar in devetnajst centov na šiht; to so toraj tvoji dobri časi, Janez. Dejstvo je, da so po vsem železnem okraju in tako tudi tukaj na Chisholm jako slabe razmere to zimo. Brezposelnih kateri hodijo od rudnika do rudnika za delom je cele trume, kdor toraj piše v dobrem delavskem položaju se laže. Kadar se zboljša bom poročal, za sedaj bilo bi pa nesmiselno, da bi hodil kedo sem za delom.

V Leonard odprtem rudniku se je ponesrečil rojak Ferdinand Životnik. Padel je pri vrtanju rude v globočino pet in dvajset čevljev ter se je težko pobil. Nahaja se v opasnem stanju v bolnišnici na Hibbing.

Pozdravljam vse naročnike in naročnice našega priljubljenega lista Narodni Vestnik. Rojaki in rojakinje razširjajmo ga povsod in plačujmo naročnino točno, da bo list tem ložje deloval za praktični poduk in izobrazbo med Slovenstvom v Ameriki.

Naročnik vseh dobrih listov.

Chisholm, Minn

Natisnite teh par vrst v naš delavski list. Že več časa sem namenjen da bi se kaj oglasil, pa dopisi iz naše naselbine so precej gosti, tako, da pride človek težko na vrsto. Iz Chisholma se vse pozve, le malo več delovanja za združenost bi bilo tudi treba po listih, da bi tudi dejansko kaj dosegli.

Sliši se med rojaki in bere se v časnikih, da smo delavci sto let zadaj za napredkom sveta. Kar se tiče orodja, to ni res. Kar se pa tiče vporabe tega orodja je pa to več kot res, ker delavci smo jako malo napredovali od časa sužnjev. Res, da smo bolj svobodni, a naša plača, če ploh delamo, zadostuje komaj za nabavo istih potrebščin, katere je imel suženj zastonj. Mi se potimo pri najtežjem delu kar ga je na zemlji za borni kruh, kapitalistom pa polnimo žepe, da pohajajo v denarne skrinje. Vzrok vsemu temu je pa neizobrazba, nezavednost skupne delavske moči, in nezaupljivost napram istim delavcem, ki imajo nekoliko jasnejšo glavo kot povprečni trpin. Dokler bomo neizobraženi toliko časa bomo podlaga izobraženim; zato je v prvi vrsti potreba, da se izobrazujemo s pomočjo naprednih časnikov in knjig. Kadar bomo izobraženi, uvideli bomo našo skupno moč, in prišli bomo do združenja.

Danes smo raztrgani in vsled tega trpimo. Raztrgani pa nismo le na industrijelnem in političnem polju, kjer bi morali stati v vrstah naših sobratov druzih narodnosti, ampak raztrgani smo tudi v domačem krogu na polju zavarovalnosti. Kakošne bratske zavarovalne organizacije so to, če tvorimo Slovenci in Slovenke nad ducat jednot in zvez? Zares, to je čudno bratstvo! Jaz ne vidim v tem nobenega bratstva, ampak le prekanjeno dobičkolovstvo nekaterih, ki vlečejo previsoke plače za navadno knjigovodsko delo. V Ameriki menda ni podjetja, ki bi plačevalo svoje uradnike tako liberalno, kot jih plačujejo ravno slovenske jednote in zveze, katere obstojijo pretežno iz samih vbogih delavcev brez vsake eksistence. Amerikanska velepodjetja obstojijo iz petičnih oseb in plačujejo uradnikom po $2, $3, $4, malokedaj več na dan. Mi smo pa sami revčki, plačujemo pa za slično delo najmanj $4, na dan, mnogokrat pa $5, in več. Čemu je vsega tega treba? Združimo se, pošljimo te visoko plačane rodoljube v pokoj, in trg bo ž njimi tako preplovljen kot je danes z delavstvom, in prijeti bodo morali za kramp, ali pa uradovati na suhem toplem snažnem prostoru za nižjo plačo, kot jo vlečejo danes.

Danes imamo po slovenskih naselbinah mnogo brezdelnih, ki pa morajo vzdrževati toliko jednot in zvez. Ali ni to skrajna neumnost? Društva imamo, ki štejejo 15, 30, 60, 100, malokedaj več članov in članic. Teh društev ali podružnic je v enem in istem kraju 3, 4, 5, 6, ali še več. Zakaj vse to? Zakaj ne samo eno ali dve društvi s 300, 400, 500 člani? Ali bi ne bilo to v vsakem oziru boljše in cenejše? Pomislite rojaki in delujte za združenje, in kadar pošiljate delegate na konvencijo izberite delavca za to, ker delavstvo tvori večino, in delavstvo tudi ve, kje ga čevelj žuli.

Pozdrav vsem zavednim delavcem, tebi list pa obilo predplačnikov. Opazovalec.

Ely, Minn.

Dragi urednik: — Prosim priobčite teh par vrstic v naš priljubljeni list Narodni Vestnik.

Najprvo se hočem dotakniti tukajšnjega društvenega življenja. Vzlic temu, da so delavske razmera nepovoljne, napredujejo društva menda brez izjeme, najboljše se pa razvija društvo vsete Barbare št. 2. Vzrok temu je, ker je ta naša jednota, koje glavni urad je v Forest City, Pa,. ena najboljših, najstarejših in najmočnejših slovenskih zavarovalnih organizacij v Ameriki, in ker je, kar se tiče naprednosti, na prvi stopinji vseh. Društvo sv. Barbare je bilo prvo izmed vseh jednot in zvez, ki je poštevalo in vpeljalo zavarovalne zakone raznih držav, zato ker se je zavedalo, da kdor hoče držati obligacije napram članom, podvreči se mora zahtevam držav v tem oziru, ne glede na lestvico naklad. Kdor je torej zavarovan pri društvu sv. Barbare, je v resnici zavarovan, ker je temelj te jednote zidan na postave držav, in tak temelj je močen in nezrušljiv. To je ena prednost, katero naj vpošteva vsakdo, kadar se zavaruje za slučaj bolezni, poškodbe ali smrti. — Druga prednost društva sv. Barbare pa je nje praktična osnova. Pri nas ni tistega "red tape", kateri je pri večini jednot in zvez in kateri dela pravila tako čudna. Pri vsakem društvu, podružnici, postaji, ali kakorkoli že hočeš že imenovati lokalne skupine članov, članic in otrok po raznih slovenskih naselbinah križem Združenih držav, smo vsi direktni člani društva sv. Barbare s sedežem v Forest City, Pa. Pri drugih jednotah in zvezah je to bolj okorno urejeno. Člani in članice tvorijo društva z raznimi svetimi ali nesvetimi imeni, in ta društva, in ne člani, tvorijo jednoto ali zvezo. Da je enotnost povsod uvaževati in jidati prednost, ni potreba povdarjati, ker enostavnost je podlaga praktičnosti, in praktičnost igra največjo vlogo v življenju. Društvu sv. Barbare je tudi v tem oziru dati prednost, in jaz, kot član društva sv. Barbare in drugih društev, ki so podrejena raznim jednotam, moram rojakom in rojakinjam najbolj priporočati društvo sv. Barbare. Pravila te organizacije so napredna v vsakem oziru; ona zahtevajo kar se mora plačevati in storiti napram društvu, ona pa tudi določujejo podpore, ki se sploh zamorejo plačati z ekonomičnim gospodarstvom v slučaju bolezni, poškodbe ali smrti člana ali članice, odraslega ali otroka.

Ni pa dovolj, da smo Slovenci organizirani na zavarovalnem polju. Ravno iste ali še večje važnosti je industrijelna in politična organizacija. Prašal bo ta ali oni kaj nam bo taka organizacija, češ, saj delam vsak dan, in le Bogu zahvalimo, da nam pustijo delati. — Tako mislijo le kompanijski petolizci in nazadnjaki v vsakem oziru. Zavedno delavstvo pa se zaveda svoje moči, se organizira v močne diizije in ne prosi, ampak zahteva kar mu gre. Mi tu po Range smo neorganizirani, zato ker smo bili razbiti na vse strani v naši zadnji bitki s kapitalom. Vendar zato še ni za obupati za vselej. Zbrati se moramo ponovno, organizirati se moramo z nova, in sicer na političnem in industrijskem polju, ker prišel bo čas, da bomo prisiljeni stopiti v borbo zoper krivice, ki se nam gode. V ostalem pa smo zavor, ki zadržuje prodiranje organiziranih delavskih regimentov, dokler smo ovce brez pastirja, dokler smo junaki brez vojskovodja. Po železnem okrožju imamo danes med delavstvom prebrisane glave. Delujmo torej za politično organizacijo, za zmago delavske stranke, ker vsi drugi reformatorji nam ne bodo pomagali. Mi imamo za agitiraja na razpolago izvrsten list boljšega ni treba; naša dolžnost pa je, da deluje vsak in vsi za napredek tega našega lista, ki izhaja pod imenom "Narodni Vestnik". Ta naš list je opetovano pokazal svojo nevstrašenost, razkrinkal in zahteval je že marsikaj s pomočjo angleškega jezika, ker je vedel, da je slovenščina v angleški javnosti bob ob steno, , in vsak slovenski rojak naj bi bil predplačnik na ta list, na katerega smo posebno Slovenci in Slovenke v Minnesoti lahko ponosni. Na zdar!

M. S.

AUSTRO-AMERICANA
PAROBRODNA DRUŽBA.

Direktna črta med New Yorkom in Avstro. Ogrsko.

Nizke cene. — Dobra postrežba Električna razsvitljava. — Dobr kuhinja. — Vino brezplačno.

Kabine III. razreda na parobrodih

KAISER FRANZ JOSEPH I.
in
MARTHA WASHINGTON.

Na ladjah se govore vsi avstrijski jeziki.

Družbini parobrodi na 2 vijaka

KAISER FRANZ JOSEF I., MARTHA WASHINGTON, LAURA, ALICE, ARGENTINA, OCEANIA.

Novi parobrodi se grade.

Za vsa nadaljna pojasnil se obrni na glavni zastop:

PHELPS BROS. & CO., General Agents,
2 Washington St., New York,
ali na njih pooblaščene zastopnike v Zedinjenih državah in Canadi

American Exchange Bank
VIRGINIA — MINN.

Najbolj pripravna banka za Slovence in Hrvate v mestu.

Pošiljamo denar na vse strani sveta in prodajamo vožne liste.

3% obresti od vlog.

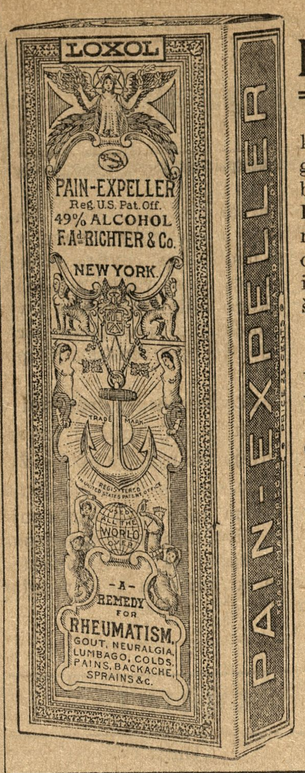

DR. RICHTER'S
Pain Expeller

Prežene bolečine revmatizma, kostnice, mišični revmatizem, gijo ali trganje po čeljustih. Olajša bolečine in trdosti v členih in mi ne, za hromost ter odrgnenja. Izvrstno zdravilo, če se kak člen ozdravi prehlajenje, gripo, bole in nahod. Zabrani vnetje pljuč ščanje v prsih.

Ozdravi glavobol in zobobol. 4—5 kapljic v kozarcu vode izvrstno sredstvo za grgranje v vnetja grla.

Če se užije (4 kaplje v kozarcu de) je izvrstno zoper krč v želod neprebavljisti.

Pristni expeller pride v zaviv kakor ga kaže slika.

PAZITE NA NIČVREDNE PONAREDBE.

25 in 50 centov steklenica v lekarnah.

F. Ad. Richter & Co.
74-80 WASHINGTON STREET
NEW YORK.

NAZNANILO

vsem Slovencem po Minnesoti, da sem glavni prodajalec zemljišč, lotov, pri Steel Plant, Gary in New Duluth, ter glavni zastopnik štirih največjih Insurance Company. Zavarujem hiše in pohištvo za slučaj ognja. Preskrbujem prepise zemljišč, izvršujem dolžna pisma in pooblastila za Ameriko in Evropo, sploh vsa notarska opravila.

Max Volčanšek
Telephone 104
509 Grant Ave. Eveleth, Minn.

SIROTIŠNICE IN ZAVETIŠČA SO ZAVODI SAMARITANSKEGA USMILJENJA; ČE SMO KRISTJANI VSI, VSTANOVLJAMO JIH.

CENTRALNA LEGA.
ČISTO NA NOVO OPREMLJENO.

SOBE S PARNO KURJAVO TOPLO IN MRZLO VODO UREJENE PO NAJBOLJ MODERNEM NACINU

Park Hotel
ILIJA RATKOVICH, lastnik
ŠTEV. 531, VOGAL ZAPADNE ŠESTE AVENUE IN SUPERIOR STREET

TELEFON: MELROSE 1673. DULUTH, MINN.

SE PRIPOROČA SLOVENCEM ZA OBILEN POSET. CENE ZMERNE, POSTREŽBA TOČNA.

Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St., NEW YORK, N. Y.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

Pošilja DENARJE v staro domovino potom c. kr. poštne hranilnice na Dunaju; hitro in ceno.

Prodaja PAROBRODNE LISTKE za vse prekmorske parobrodne družbe po izvirnih cenah.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

ZA SVOBODO IN LJUBEZEN

ROMAN Z BALKANA.
Spisal Marko Stojan.

(Dalje.)

"Visok turški državni uradnik in bogataš po rodu. Velike dobave za armado in mornarico, ki gredo skozi njegove roke, so parkrat še pomnožile njegovo premoženje. Najina sreča je, da mož ne spoštuje preveč nauka Mohamedovih: vino mu je najljubša pijača in ženske njegova peglavitna tolažba v dolgem času. Oženjen ni, da bi se reklo prav za prav; toda v svoji palači ima prelestno zbirko takih nežnih srčnih zdravil — za vsak dan v tednu drugo.... In ljudje ki ga poznajo, vedo povesti o nečuvenih orgijah, ki si jih izmišlja ta izmozgani filozof s pravo orientalsko rafiniranostjo."

"Mož je bogat," je menil von Schratten zamišljeno. "Lahko bi se ga še pritisnilo. Rajši bi videl, da plača on tvoj delež."

"To ti ne pomagalo, dragi baron," se je namuznil Birbantini hudomušno. "Saj sva se zmenila pravkar da dobim polovico vse svote. Pa tudi tak navdušljivec ni Halil bej, da bi se dal Bog ve kako odreti; on plača mnogo, ker je poznavalec in ve blagu pravo ceno. Očarati se ne da več tako kakor mi mladeniči, hehehe! Ženske ima zato, da draži z njimi svoje trudne, zaspane živce—no, da, mojster je v tem. Hotel sem reči, da mu ni varno nagajati s ceno; fotografija tvoje golobice, ki si mi jo poslal, še preden si jo smel imenovati svojo, mu je bila zelo povšeči—poprašal je že parkrat, kdaj jo lahko dobi—in če se razjari, je zmožen najti sredstva, da si jo nabavi brez denarja.."

"To je res! In svota res ni majhna . . . Zum Teufel, te nepokvarjene Slovenke bi morale biti po pet piastrov, kakor so neumne in lahkoverne. A kdaj mu jo izročiva—proti gotovemu plačilu, to se zna?"

"Pravi, da si jo hoče prej ogledati. Ako ti je všeč, ga dam povabiti za jutri zvečer...."

"Prav tako! In zdaj pojdiva pit na dobro kupčijo; pa v tak kraj me pelji, da bo tudi kaj ženskega videti. Saj veš, da si človek celo v našem poklicu ohrani čustvo in potrebo ljubezni . . ."

Pol ure nato sta sedela v zakotnem veselišču z mešanim občinstvom, zakajenimi stenami in vegastim odrom, na katerem se je zvijala prav pomanjkljivo oblečena rjavokožna pleselka v bujnem "trebušnem plesu". Toda von Schratten je bil potreben krepčila še bolji kakor ljubezni; s takim navdušenjem se je zaglobil v svoj 'Bier" da ga je prašal Birbantini, ali misli zlezti ves v kozarec.

"Bi-a," je zagrgral vrli Nemec v svojem trdem jeziku, zatezaje besedo sentimentalno kakor ime nepozabne ljubice. In pil je talno svetim navdušenjem, da je kazal čes dve uri vse znake tistega stanja, ki je Nemcem prvi pogaj, ako se hočejo zabavati.

"Jawohl," je jecljal, majaje se z desne na levo, "drag Birbantini —živelo prijateljstvo Nemcev in Italijanov! Le zvesti si bodimo—zusammenhalten! — bomo že ugnali to slovansko drhal. Se vec bomo storili zoper njo . . . kakor smo v Belgradu! . . . In potem pride dan . . Rusijo zbijemo na kose . . . avstrijski polki bodo korakali v Srbijo . . . iztrebili bomo vse . . . razdelili med seboj . . . kolonizirali kakor Hotentote v Južni Afriki . . . in razširili deutsche Kultur! Kulturr! Vse bo naše.... vse bo deutsch—deutsch.... deutsch! ....In naposled .. požremo še vas . . . italijanski mačkojedci, kamalja—heil Deutschland! Heil Krastic . . . dol s Slovani in Italijani! . . ."

Birbantinija še ni preveč užalilo, ko je poslušal domoljubne besed svojega dičnega kumpana. Očividno je bil že vajen takih prizorov. Vrhu tega pa si je bil ohranil treznost—s posebnim namenom, ki ga bomo takoj spoznali.

"Tako, da!" je potrdil blagodušno. "Živela trozveza! — Samo nekaj, dragi von Schratten; pijan si, in maješ se kakor bilka v viharju—pa denar imaš pr sebi . . . Saj praviš, da si nekaj priženil!—No, vidiš, daj mi listnico, da je ne izgubiš. Kje jo pa imaš...."

Nemec je segel instinktivno s pijano roko v prsni žep. Zdajci pa je zaklel in pogledal okrog sebe. Zapazil je, da sedi poleg njega debelo človeče v špehasti črni suknji, ki je bilo prisedlo med njegovim patriotskim govorom, spogledavši se z Italijanom.

"Verflucht!" je kriknil von Schratten, "saj sem vedel! Grk pri mizi . . . pa listnica v mojem žepu—to se ne ujema z naturo. Listnico nazaj, grško prase!"

Hotel je zgrabiti novodošleca za vrat; toda Birbaniti je stopil vmes in zadržal razjarjeno "kulturo", obrnivš se hkrati k prišlecu:

"Caro mio Pyguris . . . ali niste morda—našli kake listnice? Dajte. dajte, spomnite se, da je ne bo treba iskati!"

Vrli "oče nepreskrbljenih otrok," ki se ga bralec gotovo še spominja, je napravil začuden in užaljen obraz.

"Prase!" je zarohnel Schratten, tresoč mu pest pred očmi. "Listnico semkaj . . . ali pa—"

Grk je pomislil; spoznal je očividno, da se je prenaglil v svoji pod jetnosti. Segel je pod umazano suknjo, vlekel, vlekel—in isvlekel Nemčevo listnico.

"Ce je morda tale . . .," je dejal z negotovim glasem in jo položil pred Schrattena na mizo. "Ležala je pod mojim stolom, pa sem mislil, da je nemara . . . zamenjal sem jo s svojo lastno . . ."

Ležala je v mojem žepu, kujon!" je zagodrnjal von Schratten. "Prokleto mora človek odpirati oči v teh krajih! Kar čudim se, da žlahtni potomci Homerjevi ne pokradejo sami sebe.... Kreuzdonnerwetter—že zopet je ni!" je zarobantil, hoteč spraviti svoj zaklad. Kje je zdaj—zum Teufel! Birbaniti, take šale si prepovedujem enkrat za vselej. To ima človek od te preklicane trozveze!"

Birbantini je ravno spravljal listnico v žep.

"Alo, daj jo sem, če nočeš, da ti zdrobim butico!"

"Caro mio! . . . Saj je vendar ne boš nosil pri sebi—v tej pijanosti! . . ." je oporekal Italijan z ljubeznivim glasom.

"Ti si pravi, da bi mi jo shranjeval!. . Her damit! Če sedi človek med tkšnimi doloprstniki, ga mine najlepša pijanost!" je dejal von Schratten, iztrgal prijatelju predmet njegove skrbi, spravil ga na staro mesto in si zapel suknjo z vsemi znaki demonstrativne previdnosti.

"Vot, batjuška, smotrite, kakšni prijatelji ste med seboj," se je začul zdajci glas od sosednje mize. "Pa zabavljate Slovanom in se bahate s svojimi požrešnimi nemškimi apetiti! V Srbiji ali Črni gori bi lahko pustili svojo listnico sredi ceste: nihče vam je ne bi prinesel nazaj—ker bi ležala tam, dokler je ne bi prišli sami iskat."

Bil je mlad mož s še nedorastlo polno brado in izrazito ruskimi potezami; govoril je nekam okorno francoščino. Za njim je sedel tovariš živahnih oči, črnolas sin obritega lica ter dolg istotako obri rumeno lasec s kratko angleško pipico v malomarno zveriženih ustih.

"Kaj vas briga naš razgovor!" se je zadrl von Schrotten. "Kdo ste pravzaprav?"

"Žurnalist sem, gospod von Schratten — avstrijski vohun, ali ne?" je dejal Rus z največjo brezbrižnostjo. "Saj mi je bila že v Peterburgu čast, oklofutati vas par dni pred vašim nenadnim odhodom. Mari sene spominjate več? . . .

"Prokleto!" je zarenčal Nemec. "Za svojo nesramnost se boste še pokorili!"

Vstal je, pripravljaje se k odhodu; Birbantini in Grk sta sledila njegovemu zgledu.

(Dalje prihodnjič.)

V SLUŽBI KALIFA.

Zgodovinski roman iz časov hrvatske telesne straže v Španiji.
Spisal **Starogorski.** — Prevel **Dr. Velimir Deželič.**

(Dalje.)

— Ne plakaj, nego misli na osveto!

— Osveta je moja — vzklikne mladec in izdere meč iz nožnice. — Kolnem se, da od tega trenutka ne bom miroval, dokler ne izvršim krvne obsodbe na onih, ki so uničili moj rod, kri moje krvi in moj ponos, tako mi preroka Mohameda. A vas, bratje, vas prosim, bodite mi v pomoč.

— Hočemo — so se odzvali številni glasovi in za njimi so ponavljale te besede vse berberske čete.

— Bodi naš vodja in gospodar — vzklikne večina berberskih prvakov.

In za nekaj hipov nato je vedela vsa berberska vojska, da ima novega poveljnika, a to Soliman ben Hakem ben Soliman ben Annaserja.

In za nekaj trenotkov je vedela vsa Kordova, vedel je tudi kalif Muhamed, da Berberi niso preplašeni vsled kalifove obsodbe, nego še postali divjejši in da hrepene po osveti.

Kalif je na te vesti postal mrk in dolgo časa ni hotel z nikomur govoriti.

Samo zvečer tistega dne je dal poklicati k sebi Wadha el Emerija in rekel:

— Morda bi učinil pametneje, ako bi poslušal tvoj nasvet.

Wadha el Emeri se mu je poklonil in odgovoril:

— Kdo ve, kaj je pisano v zvezdah?

Ko je zvedela Fatima od starke, kaj se je zgodilo s Strezinjo, se je s prva udala nemi bolesti in tugovanju. Mislila je, da ji mora srce počiti od bolečne. Ali kmalu se ji je pojavila v glavi misel,, da še ni vse izgubljeno.

Fatima je slišala, kako sta se razgovarjala Meho in Ibrahim, da Strezinja ni mrtev in to je bilo dovolj, da se je zbudila v njeni glavi misel, kako bi ga osvobodila. Povedala je to starki.

— Mati, ali ni mogoče, da bi gospoda, onega iz Hrvatske rešila na kak način?

Starka je na te besede strašno osupnila, nato pa dodala tožno:

Ne, moja Fatima, na to se ne da niti misliti, zakaj ključi od ječe so tako izdelani, da ni mogoče odpreti vrat drugače, nego da jih vlomimo. Razun tega čuvata ječo zvesta stražnika.

— Katera?—vpraša deklica, v kateri je zažarel žarek nade.

— Ibrahim in Meho.

Deklica se prestraši in vzklikne:

— Mar ona, ki ju naš gospodar nazivlje za panterja?

— Da ona!

— Oh, potem je Strezinja izgubljen.

In deklica sklone turobno svojo glavo na prsi, ne vedoč si pomoči.

— Ubogi Strezinja, ubogi Strezinja! Kaka sreča bi bila za te, ako bi me nikdar ne bil videl. Ne zatirali bi ti temni zidovi temnice solnčne svetlobe. Oh, da bi se ne bila nikdar rodila! Ne trpela bi že od rane mladosti in bila v nesrečo sebi in vsem drugim, ki me vzljubijo.

Te besede je Fatima izgovorila nehote glasno in grenke solze so ji orosile mlado lice

Starka, ki jo je slišala, je postala istotako žalostna. Plemeniti mladec, ki je bil še tako darezljiv, ji je zelo ugajal. Omilil se ji je pa še bolj, ko je videla, kako postopa z njim Abubekr.

Starka je sovražila Abubekra in ako je prenašala njegovo zmerjanje in psovanje, je bilo to samo na videz, siloma. Ako bi se le dalo, pobegnila bi od njega prvi hip.

Fatimo pa je ljubila v resnici, kakor svoje dete, a sedaj, ko je videla, kako joče, jo je jela tolažiti.

— Golobica moja ne plakaj s solzami si izkrvaviš svojo lepo lice. Žalost ti začrta črte in tuga te postara.

— Kaj mi mar lepota, kaj mi mar mladost—vzklikne deklica žalostno—ako mi je ugrabljena sreča mojega življenja, moj dobri Strezinja.

Starka sklene roke.

— Ah, mili Bog, kako ljubiš tega mladca! Ali glej, kaj potem, ako se resi, tvoje lice pa ostane od žalosti grdo. Potem te ne bo več maral in te bo pustil ne cedilu.

Deklici se skozi solze zaiskre oči in malo, belo ročico položi na njena usta in vzklikne:

— Kaka moreš kaj takega reči o njem?! On je najplemenitejši človek na svetu, na njem ni sence laži in je kakor angelj, in me ne zapusti.

— Glej, glej . . . komaj enkrat si se razgovarajala z njim—reče starka—in že ga poznas tako dobro. V resnici, prav ima oni, ki pravi, da je ljubav slepa, čeprav ima oči. Sicer pa ne govoriva o tem, kar je glavno.

— In kaj je to? —vpraša deklica.

— Saj si malo prej sama rekla, da treba poskrbeti, da rešimo Strezinjo iz ječe.

— Da, to je resnica, a sama in rekla, da ni nobenega upanja.

— Da, ni nobenega, nisem rekla — pomežika starka z očmi.

— Torej si se česa domislila, draga moja . . .

In deklica jo je objela in jela poljubovati.

Ko se ji je starka iztrgala, reče;

— Čakaj ne veseli se tako. Ti me objemaš in poljubljaš, kakor da sem že rešila Strezinjo, ali to je zelo nevarno delo. Veliko vprašanje je, ali bo uspelo.

Deklica je obmolknila in tiho sedla na prostor, kjer je malo prej sedela.

— Prosim te, kaj si se zamislila—vpraša starka.

— Ali ni mladec govoril nekaj, kar je v zvezi z močnim hadžibom Wadho el Ameriem.

— Da, to je rekel.

— Gotovo je Wadha njegov prijatelj.

— Ni dvoma!

— To bi lahko bila pot za njegovo rešitev.

— Hadžib je mogočen.

— Treba mu samo javiti, kje je njegov prijatelj in brez dvoma najde sredstvo, kako ga reši. Vsekako je pametnejši od tebe in mene.

— Imaš prav!

— On ima mnogo ljudi, ima mnogo denarja.

Fatima jo prekine.

— Čakaj! Ker govoriš o denarju, ali bi se ne dala podkupiti Ibrahim in Meho?

— Panterja! Hm! Ne vem. Morda bi se dala, ali vsekako je to nevarna reč, jima o tem kaj povedati. Ako bi se lučajno ne dala podkupiti, naznanila bi Abubekru in potem gorje ubogemu Strezinji.

— Ali kaj nama je storiti—vpraša deklica?

— Najprej treba govoriti z Wadho el Ameriem.

— Zakaj tedaj odlašava? Na delo!—reče Fatima.

(Dalje prihodnjič.)

ADRESAR SLOVENSKIH TRGOVIN.

MINNESOTA

FRANK VERANTH, Ely, Minn., priporoča se rojakom za naročila trdega in mehkega premoga. Naročite pravočasno, da boste imeli kadar rabite.

HELO PRIJATELJ! Kadar si žejen, ali če te tare maček, oglasi se v gostilni **"Pri mačku"** (Anchor Bar) na 311—3. Ave. Hibbing, Minn. John Povsha, lastnik.

JOSIP INTIHAR, slovenski zidar, se priporoča c. rojakom v Eveleth in okolici za razna stavbna dela, bodisi pri novih gradbah ali popravah. Dela izvršujem solidno ter po nizkih cenah. **JOSIP INTIHAR, 206 Monroe St., Eveleth, Minn.**

MATH. VIDAS slovenska trgovina. Cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice priporočam svojo lepo urejeno in bogato založeno **GROCERIJSKO TRGOVINO. V zalogi** imam občeznana "Cremo" moko; dalje prodajem krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo. Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom. Za mnogobrojen obisk in naklonjenost se vljudno priporoča **Math. Vidas, slovenski trgovec, Biwabik, Minn.**

JOHN TERAN KROJAČ Ely Minn. se priporočam vsem Slovencem in Slovanom za izdelovanje možkih oblek in površnikov. Čistim in popravljam tudi možke in ženske obleke. Vse po zelo nizkih cenah. Za delo jamčim vsakemu, da bode zadovoljen.

JOHN BARTOL, Chisholm, Minn., **GROCERIJSKA PRODAJALNA.** Najstarejši slovenski trgovec v Minnesoti. Prihranim vam denar na vseh potrebščinah. Prepričajte se!

JOSIP SELIŠKAR ELY, MINN., Box 62, se priporoča rojakom za obilen obisk **GOSTILNE,** kjer ima vedno na razpolago dobro pijačo, istotako tudi lepa prenočišča. — Priporoča se tudi rojakom za vsakovrstna stavbinska dela, katera izvršuje ceno in dobro.

MIKE DANCULOVICH gostilničar, **529 W. Michigan St., Duluth, Minn.,** priporoča Slovencem in Hrvatom svojo dobroznano in z najboljšimi pijačami in smodkami založeno gostilno, katero vodi pod imenom

SLAVENSKI SALOON

v obilni poset. Rojaki dobe lahko tudi gorka jedila, kar je velike vrednosti posebno za potnike, ki potujejo skozi Duluth. Držimo se gesla: **Svoji k svojim!**

KADAR RABIŠ zimsko obleko, ne pozabi se zglasiti v trgovini Jos. Sekula na Aurora, Minnesota, kjer dobiš veliko zalogo vsakovrstnih oblek po najnižji ceni. — Vsakdo naj se prepriča, predno kupi kje drugje. Cene nizke.

HARMONIKE — **Delam in popravljam vsakojake harmonike** in se priporočam rojakom za naročila. — **Andrej Gale, Box 19, New Duluth, Minn.**

LJUBO BOGICEVICH, 15 Sellwood **Building, Duluth, Minn.,** priporoča se Slovencem in Hrvatom za izvrševanje pooblastil, kupnih pogodb, vojaških profenj itd. **Posreduje pri družbah v sluaju poškodb.**

IGNAC HOČEVAR 312 Jackson St., Aurora, Minn., se priporoča Slovencem in Hrvatom v mnogobrojen poset gostilne, kjer toči vedno sveže pivo, ter prodaja dobra vine in likerje. Posebno se pa priporoča potujočim skozi Auroro, da ga posetijo, ter bodo dobro postreženi.

MARKO MAROLT, gostilničar, Kittzville, Minn., se priporoča rojakom Slovencem in bratom Hrvatom v mnogobrojen obisk gostilne, v kateri je vedno dobiti sveže pivo, dobro vino in razne likerje. Vsak Slovan dobrodošel.

Slovenci pozor

Stem naznanjam Slovenskemu ljudstvu, da imam v zalogi vsa kovrstne **obleke za** moške. Slovenci ko rabite obleko, obiščite nas. Pri nas se govori slovensko.

Max Wine & Co prva vrata od First Natinonal Banke.
Chisholm Minn.

MICHIGAN

PETER MADRONICH SLOVENSKO-HRVATSKI POGREBNIK, 416—6th St., Calumet, Mich. Se priporoča cenj. rojakom. Tel.: Res. 313; Livery 185.

MAT. D. LIKOVICH JAVNI NOTAR, South Range, Mich., se priporoča Slovencem in Hrvatom za izvrševanje raznih zadev, spadajočih v notarsko stroko.

JOHN BARICH, SOUTH RANGE, Mich. Največja trgovina v Gornjem Michiganu z **DOMAČIM VINOM** in **TROPINOVCEM.** Prodaja vozne listke za vse prekomorske črte ter pošilja **denar v staro domovino po dnevnem kurzu.**

WISCONSIN.

PICTURE FRAME CO Gleaser fotografični atilje. Fine slike. Poročne slike naša posebnost. 323 N. 8th St., nasproti pošte, dva bloka on slovanske cerkve. Sheboygan, Wis.

KUPUJTE PRI TRGOVCIH, KI OGLAŠUJEJO V NAŠEM LISTU

Helo prijatelj!

Kadar si žejen, ali če te tare maček, oglasi se v gostilni

"Pri mačku"
(Anchor Bar)

Kadar prideš s poulično karo oglasi se na 311—3rd Ave. za dobro pokrepčilo ali za vse druge posle, kjer boš vedno dobro postrežen.

na 311—3 Ave.
HIBBING, MINN.
JOHN POUSHA, lastnik.

FIRST NATIONAL BANKA
DULUTH - MINN.

Glavnica - - - - - $500.000.
Preostanek in nerazdeljen dobiček - - - - $1,550.000.

V to banko vlaga država svoje vrednosti.

Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.

First National Bank,
EVELETH, MINN.
Najstarejša narodna banka na Mesaba Range.
KAPITAL IN PREOSTANEK
$122.000.00
Pošiljamo denar v Avstrijo po najnižjih cenah.
Parobrodni listi za vse črte.
Placamo obresti po 3 od sto.

A. M. MURNIK
Crant Avenue Eveleth, Minn.
Največja zaloga
MANUFAKTURNEGA BLAGA, TKANINE, ŽENSKIH IN OTROČJIH OBLEK, KLOBUKOV IN VSEH DRUGIH DOMAČIH POTREBŠČIN.
Posebno pozornost posvečamo Slovenkam!
PRIDITE IN SI OGLEJTE NAŠO ZALOGO TER PREPRIŽAJTE O NAŠIH NIZKIH CENAH.

SPOMINJAJTE SE SLOVEN. ZAVETIŠČA V AMERIKI.

NE ZAMENJAJTE! NE POZABITE!
DA JE
Mestna hranilnica ljubljanska
V LJUBLJANI, PREŠERNOVA ULICA 3 (Kranjsko)
največja in najvarnejša slovenska hranilnica.
Prometa koncem leta 1911 **614.5** milijonov kron.
Stanje hranilnih vlog **42** milijonov kron.
Rezervni zaklad hranilnice **1.300.000** kron.
obrestuje po 4½% brez odbitka.
Za vloge jamči rezervni zaklad hranilnice in mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo v vrednosti 50 milijonov kron. Poslovanje nadzoruje c. kr. deželna vlada kranjska.
Denar pošiljajte po pošti, ali kaki zanesljivi banki. Pri banki zahtevajte odločno, da se Vam pošlje denar le na "Mestno hranilnico ljubljansko" v Ljubljani in ne v kako drugo manjvarno "šparkaso". Nam pa takoj pišite, po kateri banki dobimo za Vas denar. Svoj naslov nam pišite razločno in natančno.
Izključena je vsaka špekulacija in izguba vloženega denarja.

Miners National Bank,
EVELETH, MINN.
Kapital, preostanek in delniška odgovornost
$74.000.00
Pošiljamo denar in prodajamo parobrodne liste na vse strani sveta.
Mi vas zavarujemo v zanesljivih družbah.
Posetite nas.

LUIGI VERONESE.

(Vilko M.)

"Giulietta, butiljko valpolicelle!"

Tako je naročil Luigi, ko sta stala z Giovannijem še v vratih nizke krčme poleg starodavne veronske arene

Smehljal se je že spotoma ko sta šla skozi Portoni Via ter zavila k Municipiju,ob tem nepričakovanem naročilu pa mu je raztegnil nasmeh usta skoro do ušes, da so zarežali vsi tisti retki zobje in so se visoko vspele zmršene obrvi. Stopila sta v tesno, zakajeno izbo, kjer se je stiskala k oknu edina vegasta miza, pogrnjena z barvastim prtom, vsem politim od vina in posvaljkanim od mokrega pepela.

Dober manever, vsekakor briljanten manever," je hlastal Giovani. "zakaj spominjam se kdaj si poslednič naročil valpolicelle!"

No, no, baš briljaten ni bil ta "manever', kakor si ga predstavljaš. Da boš koj na jasnem, moram priznati, da je bila prava beračija; skoro bi rekel, da se ni izplačalo riskirati, ampak kar je je, zato valpolicello bova že imela .Za kaj bi si je pa tako po ceni neprivoščila!"

V tem je prinesla Giulitta butiljko. Vsa prašna je bila še in blatna, da jo je morala brisati s predpasnikom in s težavo je vlekla potem zamašek, ki se je držal vratu, kakor da je vajn prirasel. Med tem je nezaupno pogledovala gosta, kakor bi se bala, da ji odneseta plačilo.

Luigi je takoj uganil te poglede in zato jo je hitel zagotavljati:

"Gledaš naju, kakor bi nama ne zaupala. Pri vragu, ali sva ti ostala še kdaj kaj dolžna! Hm!— Pa da ne boš v strahu, vražja baba, plačam pri tej priči. Povej račun!"

Nepremično je stala Giulietta, vsa prebledela, preplašena od teh divje mežkajočih, temnih oči, ki so tako točno razkrinkale njeno nezaupanje. Skoro jecljaje je povedal račun. Luigi je jezno vrgel po mizi,koliko je zahtevala in potem je osorno velel:

"Zdaj izgini in zapri vrata!"

Ko sta bila sama, je izvlekel Luigi iz žepa denarnico, ki je bila Giovanniju dotlej neznana, položil jo je na mizo, pa je pričel skrivnostno pripovedovati:

"Vidiš,bratec,to je vse,kar sem prinesel iz manevra."

Popoldne sem stal na kolodvoru v Porta Nuova. Štirje tujci so se pojavili od nekod. Po jezeru sem jih sodil za Francoze; vrag znaj, če so res bili, priveril se ne bom, ampak recimo,da so bili Francozi. Čudne prikazni!Bili so brez suknjičev, rokave privihane prav do ramen, razgaljene prsi, hlače do kolenke in polne, težke nahrptnike so nosili. Saj pravim, nekaj čisto posebnega!

Eden je bil posebno debel, z zlatim ščipalnikom. Jas sem ga sodil najmanj za bankirja in res,ko je v bifeju plačeval, je imel v roki— tale mošnjiček. Vtaknil ga je potem zadaj v hlačni žep ter odšel k tovarišem na peron. Veselo so se razgovarjali, zakaj vlaka ni bilo še od nikoder. No in tega debelega Francoza sem si vzel na muho to se pravi, njegov nabasani mošnjiček.

Vlak pridrdra in se ustavi za par minut. Ljudje so se vsuli v vozove in nastala je nastopnicah strašna gneča, zlasti, ker so sprevodniki nestrpno opominjali na skorajšnji odhod vlaka.

Debel Francoz se je skušal skobaciti v voz. Bil sem tik njega, ko je stal z eno nogo na stopnich, z drugo pa še natleh. V tistem hipu so kakor nalašč navalili od zadaj, tako, da sem lahko prav brezkrbspolznil z roko po tolstem bedru do zevajočega žepa. En spreten segljaj in denarnica je bila že v moji malhi. Pustil sem, da so me odrinili potem potniki in kmalu sem bil zunaj gneče.

Ampak ni bil tako neumen tisti Francoz, toliko, da sem imel še srečo,popraviti njegovo denarnico saj veš, bratec, da imam v tem že izvrstno prakso!— pa ti je vrag že pogrešal svojo "nekdanjo" imovino. Še na stopnicah se je obrnil in srdito ošvigal vso gnečo. Oni trije, ki so zavzeto poslušali kletvice svojega tovariša so biili vsi osupli in so tudi iskali v gnječi no, kakor da se je zgodila bogve kakšna nesreča!

Vse tisto srdito šviganje pogledov sem opazoval iz čakalnice, skril se za neke babe, ki so vse solzne stikale glave in jih naslanjale na šipe ter mahale z rokami nekemu v slovo.

Denarnice dotlej še nisem odprl, ampak po tistih maščevalnih pogledih sodeč, sem živel v trdnem prepričanju, da sem se najmanj pošteno okoristil.

Da si ti videl, Giovani, tiste bes ne oči. Kar boga sem hvalil, da se mi je stvar posrečila, sicer bi najbrž ne pila nikdar več tega dragocenega soka. Zdaj sem videl kaj se pravi: razjarjen Francoz. Hujše so sikali, kakor modrasi. Da, da, kar nekaj sladkega je šlo po meni da sem bil na varnem.

Zapiskala je piščal in vlak se je jel pomikati proti Villafranki.

"Buon viaggio!' No, da, to sem jim še privoščil, zakaj pa ne seveda lepo natihoma, potem pa sem se umaknil, da bi si ogledal svoj plen.

Kaj pravim, plen!—Beračijo, to francosko beračijo!"

To rekši, je zagrabil Luigi uplenjeno denarnico in jo srdito vrgel po mizi da so se vsuli nanjo vsi nerodni centesimi in nekaj avstrjskih šestic. En novec je padel in se kotalil proti vratom. Giovanni je skočil za njim, misleč, da je lira in boječ se, da bi mu jo pohlastala kaka špranja, a bila je— šestica. S čmernim obrazom jo je pobral "Evviva!" je napil Luigi. Ves skremžen se je držal, kakor da je ugriznil tepko.

"Eviva, pobratim!"

Ko je iznova napolnil Giovanni kozarca, zdelo se mu je potrebno, da je izpregovoril, gledajoč v razmetane novce, ki so jih malomarno otipavali Luigijevi koščeni prsti:

"Ej, valpolicella je zasluzena in to je poglavitno. Beračija res ta plen, ampak tolaži se Luigi: ta teden naju gotovo bogato blagoslovi Hermes, naš zaščitnik, saj veš— v areni. Pravijo, da pridejo poslušat Aido cele trume tujcev. Ha, Ha!"

"Tam pa tam!" se je nasmejal Luigi, zbirajoč ukradene novce v denarnico. "Tam pa tam" ..ter je govoril malomarno, odsekano, čisto nezavedno, zakaj vse misli so mu bile v štetju,".. torej tri lire, petnajst centesimov in ta borni nikelj, kaj bi štel in računal, valpolicella je plačana!"

"Evviva Giovanni!"

"Evviva Luigi."

RAZNOTEROSTI.

16-leten morilec. Osješki državni pravdnik je vložil obtožbo proti 16-letnemu Gavru Gjukiču, radi zavratnega umora. Naravnost neverjetno je, kar navaja obtožnica. Gavro Gjukič je bil uslužben v nustarski graščini kot konjski hlapec. Za tovariša je imel Janoša Mate, ki je bil sicer dokaj krepkejši, a mirnega značaja, medtem, ko je bil Gjukič jako nasilne nravi. Spala sta skupaj v sobi poleg hleva. Kakor že neštetokrat prej, je 24. novembra lani, zopet nastal med njima prepir. Ko je Mate svoje delo v hlevu končal, se je vsedel tako, da je bil s hrbtom obrnjen proti vratom. Gjukič je pa šel na dvorišče, vzel veliko sekiro, jo skril za hrbtom in šel v hlev, kjer je nič zlega slutečega Janoša z ostrino udaril zadaj po glavi. Janoš je vstal in se obrnil, Gjukič je pa stekel okrog njega in ga z ušesom sekire udaril po preje prizadeti rani. Janoš se je zvrnil potleh, Gjukič je pa šel na dvorišče in vrgel sekiro preko zidu. Nato je šel nazaj v hlev, in ko je videl, da se Janoš še giblje, je vzel vile in ga z njimi pritisnil tako, da se je en zob vil zabodel v rano; glavo mu je tiščal tako, da je umirajoči ni mogel premakniti. Nato je vile potegnil iz rane, ker pa je Janoš še hropel, ga je z vilami tako udaril v zatilnik, da so se vile zlomile. Nato je ugasnil luč in šel k ostalemu služabništvu pravit, da je neki neznan moški Janoša ubil. Hiteli so v hlev in tu je Gjukič prijel ubitega za roko, mu potipal rano in se sploh vedel, kakor bi imel najmirnejšo vest. Vendar je orožnikom kmalu priznal, kar je bil storil. In ta mladi okrutnež je, kakor poroča "Narodna Obrana" izrazito lepe zunanjosti; njegov obraz je bel in nežen, kakor dekliški, oči plave in veseloživahne. V zaporu se igra, prepeva, pleše in opaziti je, da je zelo nadarjen. O kesanju nobene sledi. Ko mu je zagovornik rekel, da bo obsojen na 15 let ječe, ga je najprej začudeno pogledal, potem pa mu veselo rekel: "Saj se samo šalite!" Čudna uganka. Gjukič je bil pred porotniki v Osjeku obsojen na 15 let težke ječe.

Stavke in izpori. Iz Budimpešte se poroča, da je ogrsko-belgijska tvornica železa izprla 24. m. m. vse delavce, več tisoč. — 24. m. m. so v Londonu zapustili zadnji nakladalci premoga delo. Mraza je bilo 9 stopinj pod ničlo. V stavbni obrti so izprli 100.000 mož. Boje se, da bo moralo zaradi tega 200,000 delavcev neprostovoljno počivati. — Iz Pretorije se poroča, da so v okrajih Pretoria in Frankfort odpustili domov še zadnje milične oddelke. Vojno sodišče bo sodilo 2 delavca, ki sta povzročila eksplozije, dva pa, ker sta shranjevala eksplozivne snovi. Po postavah o oblegovalnem stanju jih čaka — smrt.

Junaki v boju z divjimi zvermi. Sarajevski "Hrvatski Dnevnik" poroča: V Nevesinju sta dva volka napadla čredo, ki jo je varoval 16 let stari Vojislav Miličević s svojo 17 let staro sestro Jelko. Nad volka je planilo pet ovčarskih psov, ki so enega volka kmalu tako obdelali z zobmi, da je pobegnil. Drugi volk se je še nekaj časa branil, pa se je moral tudi on umakniti. Bežeč je naletel na 16-letnega Vojislava, ki se mu pa ni umaknil, marveč ga je s sekiro mahnil po hrbtu. Kljub hudi rani je volk bežal dalje, 17-letna Jelka pa za jim, dokler **ga ni došla** in ga s kolcem pobila na tla. Nato sta brat in sestra volka dodobra pobila. — Vojislav je dobil od okrajnega glavarstva nagrado, razen tega pa je dobil tudi precej za kožo. — V Kalinovku je pa v gozdu divja svinja napadla nekega vojaka 92. pešpolka, ko je sekal drva. Vojak je pa svinjo tako silno in spretno udaril s sekiro po glavi, da je na mestu poginila. Tehtala je 65 kg in so meso prodali na dražbi za 70 kron.

Hipnotično spanje. Iz Turina poročajo sledečo zanimivo novost: Žena nekega mehanika se je pečala v zadnjem času zelo veliko s spiritističnimi in hipnotičnimi poskusi. Poklicala je večkrat k sebi znanega turinskega hipnotizerja Beriota Ko je Beriot spoznal, da žena, ki je bolj slabe narave, trpi tudi fizično vsled teh poskusov, ji je odsvetoval pečati se nadalje s temi poskusi. Žena ga je ubogala. Kljub temu pa je čez nekaj dni zaspala in je niso mogli prebuditi. Poklicali so razne zdravnike špecijaliste, poskušali so različne metode, toda zaman. Končno so poklicali hipnotizerja Beriota, ki je ženo sicer pripravil k delni zavesti, toda žena se ne spominja ničesar in se ne spozna niti v svojem stanovanju.

Zaradi nabiranja znamk. V Parizu so uvedli strogo preiskavo proti poštnemu ravnatelju Bougetu v Senskem delu mesta. Bouget je naprosil uradno vse inozemske poštne uprave, da mu vpošljejo različne znamke vseh letnikov, kolikor jih je še mogoče dobiti. — Vse poštne uprave razen švicarske so prošnji Bougeta ugodile in so mu poslale znamke, ki reprezentirajo celo premoženje. Švicarska poštna uprava pa se je pritožila na francosko ministrstvo.

Žrtev ljubosumnosti. V Trstu je ustrelil pri babici Marti Chinerato v ulici Toro 22 letni natakar A. Garutti svojo bivšo ljubico Alojzijo Mearso iz Vidma, ki se je prišla v Trst poslovit od njega, ker se je na pritisk starišev zaročila z drugim. Garutti je ustrelil trikrat na dekleta in dvakrat nase. Našli so oba smrtno ranjena v sobi. Prepeljali so ju v bolnišnico. Rane pri obeh so smrtne in ni upanja, da bi okrevala.

Čudne razmere ali pamet naših okrajnih glavarjev. Pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah je nameraval nekdo otvoriti brezalkoholno gostilno. Med tem, ko se nemškutarjem pri otvoritvi šnopsarn gre s čudovito naglico na roko in šnopsarne rastejo pod patronanco glavarja Weissa, kakor gobe po dežju, je mariborsko okrajno glavarstvo zavrnilo prošnjo za brezalkoholno gostilno pri Sv. Trojici. Zakaj? Ker so tako nemškutarji želeli in ker pl. Weiss nemškutarje — ljubi in se jih tudi — boji.

POZOR KROJAČI!

Iščem dva pomočnika, katera sta zmožna vsega v krojaško obrt spadajočega dela. Plača po dogovoru.

Anton Gradišer,
Box 303 Ely, Minn.

DOPISI.

(Nadaljevanje šeste strani.)

Aurora, Minn.

Cenjeni urednik N. V.!

Tukaj vam pošljem $2.00 na ročnine za list "Narodni Vestnik" in prosim, priobčite sledeči dopis.

V pomislek članom in članicam K. S. K. J. — Kdo je sezidal dom K. S. K. J. v Joliet, Ill.? Vsi člani in članice so prispevali svoje težko prislužene novce, da se je zgradil dom te najstarejše zavarovalne organizacije. Zakaj se je zgradil dom te organizacije? 1.) Zato, da se v njem zboruje, kadar so jednotine seje ali seje bližnjih društev K. S. K. J. — 2.) Zato, da je v njem uprava glavnega urada te organizacije. — 3.) Zato, da imajo društva v njem svoje poštene veselice, poštena razvedrila in poštene zabave. — Kaj se pa sedaj vrši v domu?

Prenasičeni jolietski prvaki so jeli biti predrzni in v domu se je vršil prepovedani ples "tango", katerega je preklel papež v Rimu, ter zavrgel cesar avstro-ogrski in nemški cesar. Kljub temu so ga pa plesali v Domu rimsko-katoliške organizacije! Lepo je to!

Odbor, ali kdor ima kaj besede v Jolietu pri Domu K. S. K. J., prašam vas, ali spite, da pustite take stvari v Domu, ki spada deset tisoč članom in članicam K. S. K. J.? Glejte, da privozite na drugo pot, sicer bomo ropotali.

Z delom gre tukaj slabo, zatorej ne svetujem nikomur za delom sem hoditi.

Prosim, da mi pošljete navodila kako postati ameriški državljan.

Član K. S. K. J. in naročnik N. V.

Eveleth, Minn.

Sedaj so časi, ko starokrajski listi pišejo le o vodiški Johanci, telečji krvi, ter nespametnih tercijalih, ki so verjeli v te čudeže. V naši stari domovini so slabi časi; tako pripovedujejo novodošli, tako se čita po časopisih.

Ni moj namen, razkladati gnjile razmere, ampak vam bodem opisal samo eno staroveško neumnost. — Bilo je to lansko leto, nekega vročega poletnega dne. Skupine ljudi je hitelo po prašni cesti proti trgu Sodražici, da se oblečem ter se podam z enim mojih tovarišev proti že omenjenem trgu, ker nobeden ni vedel prav za kaj se gre. Ko pridevа v trg, bil je pole radovednežev. Tudi midva se vstaviva pri nekem vogalu na stopnjicah ter gledava po tej razburkani množici okrog občinske hiše. Gledal in poslušal sem, kaj bode. Že zavpije moj znanec: poglej, poglej, že gredo. Kdo? se oglasim jaz se ozrem v pokazano smer. Pa kaj vidim? Župana korakat na čelu štirih zelo okinčanih volov, ki vlečejo dva precej visoka kolesa. Ko se nam približajo, vidim med kolesi cev pravega smrtonosnega topa. Nekje žene se križajo ter nekaj izgovarjajo: ne vem, je li bila molitev za čast kanonom ali kaj. Strel velja, top velja; siromak pa ter mnogobrojna množica ljudstva. Orli menda tudi. Vprašam, če je morebiti že Italijan vraborjen v Velki gori, ali če je Turek kje blizu, da tam preti nevarnost. — Vsa črna vojska je bila skup. Ne, ne, mi razlaga nekdo; ta topič peljejo na Strm k Materi Božji Sedem Žalosti. Povedati vam pa moram, kar sem čul od neke stare ženice glede tega kanona.

Ta top velja, — je rekla, — čez dva tisoč kron, in bode spravljen na Strmu v cerkvi. Ž njim bodo streljali, ko se bode škof pripeljal. Strel velja, top vela; siromak pa strada. Kanonček grmi, sirota ječi. Ko topič poka, se revež joka. Kaj bi naš Zveličar rekel, ko bi prišel na svet in bi čul streljanje njegovim namestnikom v čast? — Bog daj norcem pamet!

Dajte, žena, krono, saj je mož v Ameriki, bo že poslal; pa ne manj kot krono, bomo za božjo čast nekaj kupili, — so govorili poberači. Odprite vendar oči, reveži! Pa ti topiči niso samo tej občini, v tem trgu; tudi drugod so.

Na eni strani napredek, na drugi starokopitnost. Ko se zbira denar za cerkvene kanone, mora vsakdo dati, če ne je liberalec, brezvernež in nevednež! Take razmere so krive nazadnjaštva in bede.

Predrznež.

Naročite si Narodni Vestnik, ako želite dobro čtivo.

Najmodernejša slovenska tiskarna v Ameriki

Tiskarna Narodni Vestnik

405 West Michigan Str., Duluth, Minn.

Izdelujmo vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari lično, ceno in točno. Tiskovine za društva v eni ali več barvah naša posebnost. Pismeni papir in kuverte izdelujemo jako okusno. Poskusite naše delo. Mi jamčimo zadovoljnost. -:- -:- -:- -:-

Unijska tiskarna.

CENJENIM NAROČNIKOM IN NAROČNICAM.

Vljudno prosimo, da naj vsakdo, kdor ne dobiva redno lista, pošlje svoj natančen naslov in naj ga zapiše tako, da se bo dalo čitati. Če se je kdo preselil, naj pošlje stari in novi naslov, ker mi ne moremo najti novi naslov brez starega. Mi pošiljamo list redno vsakomur; če ga kdo ne dobi, ni naša krivda. Kdor ne dobiva redno lista, vpraša naj najprvo na svoji pošti, in če tam nič ne vedo, naj nam pošlje stari in novi naslov, da mi stvar uredimo.

Mnogokrat smo že naznanili v listu, da ne pošiljamo več slik; naj se blagovoli torej na to ozirati. — Slik nimamo več, in kjer ni, tudi cesar ne more vzeti. Mesto slik pa pošljemo knjigo **"Navodila kako postati državljan"** vsakemu, ki plača enoletno naročnino **naprej in zahteva knjigo.**

Istim, kateri ne poravnajo naročnine do 20. februarja, bomo list vstavili, in zaostalo naročnino iztirjali. Teh z zaostalo naročnino je sicer malo, a drago bi nam bilo, če bi vsak pred tem časom naročnino poravnal, da bi ne bilo treba lista nobenemu vstavljati. Tu so izvzeti le štrajkarji. "Narodni Vestnik" stane le dva dolarja na leto in prinaša največ novic in ekonomičnih razprav izmed vseh slovenskih listov v Ameriki. Rojaki in rojakinje, širite ga!

Uredništvo in upravništvo.

KJE JE?

ANTON BERNIK. Pred tremi leti sva bila skupaj na Chisholm, Minnesota. Imam mu nekaj važnega poročati. Slišal sem, da je nekje v St. Paul ali Minneapolis, Minn. — Prosim, če kdo rojakov ve za njegov naslov, naj mi ga naznani, ali pa se naj sam zglasi. **Frank Krebs, Universal, Ind., Box 145.**

IŠČEM

svojega prijatelja Frank Skornšek. Pred štirimi meseci je bil na Keewatin, Minn. Prosim rojake po Ameriki, ako kdo ve za njegov naslov, da mi ga blagovoli naznaniti. ali pa naj se javi sam. Stvar je zelo nujna. Hvala naprej istemu, ki mi naznani naslov. — **Jožef Bosich, Box 7v, Chisholm, Minn.**

(16-2-5-3-14)

OPOMIN.

Ker sem namenjena odpotovati v stari kraj prihodnje poletje in ne vem, ali se kedaj več vrnem ali ne, zatorej tem potom opominjam vse one, ki mi kaj dolgujejo, da poravnajo svoj dolg v kratkem času, ker drugače bom primorana jih postavnim potom primorati to storiti.

Virginia, Minn., 10. jan. 1914.

Antonija Trampush.

(12-22-14)

NAZNANJAM

cenjenim rojakom na Chisholmu in po železniškem okraju, da imam zastopstvo prodaje lot v bližini Lincoln St. na Chisholm. Lote so še po ceni in kedor hoče imeti hišo na svojem naj kupi loto sedaj. Mesto raste hitro in rudniki se vedno množijo. Vsakemu kupcu jamčim čisto pocestno pravico.

Imam tudi na prodaj zemljišča za farme.

Frank Globočnik,
Box 64, Chisholm, Minn.

M. J. MURPHY, predsednik. GEO. L. BROZICH, blagajnik

THE
FIRST STATE BANK
OF ELY

PRVA DRŽAVNA BANKA, ELY, MINN.

se vljudno priporoča za vse bančne posle, kakor tudi pošiljanje denarja na vse strani sveta ter čekovni promet. Hranilne vloge obrestuje po

3% od sto

od dneva vloge.

Naša banka je prva državna banka v mestu in je pod strogim državnim nadzorstvom; poleg tega imamo zvezo z občeznano **Union Investment Co.** iz Minneapolisa, Minn., pri kateri so interesirani glavni bankirji iz Chicage in New Yorka, zatorej so Vaše vloge pri nas

absolutno varne.

DENAR V STARO DOMOVINO pošiljamo vsak dan in naše cene so vedno nizke. Zastopamo tudi najboljše zavarovalne družbe proti ognju in istotako izvršujemo vsa **notarska dela.**

Pridite k nam zamenjati Vaše čeke ob plačilnih dnevih. — Z nami posluje pretežna večina domačih trgovcev, kateri so tudi delničarji.

FARMA NA PRODAJ.

80 akrov zemlje, 40 obdelanega, 40 pa gozd, se takoji proda radi slabega zdravja. Les je vreden $800. — Hiša, hlev, pojata, kurnjak, 50 kurjadi, 2 kravi, 2 brani, vse za $1800. — Takoj $400. — ostalo po $100. — na leto. Štiri milje od mesta Crivitz, dve milje od mesta Beaver, ki sta na železnici. Proda se radi zdravja.

Frank Galoit bx 32 Beaver, Wis.

Ljudje, ki poznajo dobri tobak, kadijo Havana cigare.

Poskusite cigaro
S. N. P. J.
ki je najboljša cigara na Range. Varos in Iby so tudi dobre cire. Vse te izdeluje

LOUIS TILLMAN
Aurora , Minn.

ROMAN JOHANCA

je sedaj izšel I. in II. zvezek s pravo Johančno fotografijo. — Cena 25c.

PRAVA RDEČA ŠKOFOVA BROŠURA

je prišla iz Ljubljane. — Cena 40c.

ZDRAVILNA KNJIGA

NAŠA ZDRAVILA

je ravnokar dotiskana; prekoristna knjiga za vsakoar, gposebno za ženske. — Cena 50 centov.

Kdor pa naroči en zvezek Johance in označeni dve knjigi, pošljemo za

JEDEN DOLAR.

Razglednice Johance je dobiti po 5c, 6 komadov za 25 centov.

tragikomedija v treh dejanjih. — Cena 50 centov.

Svojcem v stari domovini napravite veselje, če jim pošljete roman Johance. Mi ga pošljemo brez vsakega doplačila.

DRAM. KNJIGARNA

535 Washington St., Milwaukee, Wis

Elco Theatre

ELY, MINN.

VAM VEDNO NUDI NAJBOLJŠE PREMIKAJOČE SLIKE, PETJE IN DRAMATIČNE PREDSTAVE. ZATO STE VLJUDNO VABLJENI, DA NAS OBIŠČETE.

aše predstave so dobro izbrane za mlade in stare.

VSTOPNINA VEDNO SAMO 10c.

Predstave se začno vsak večer ob 8. in 9. uri. — Za sobote in nedelje imamo posebne programe, katerih ne smete zamuditi, da neboste obžalovali.

J. A. GRAVES, lastnik

NAŠI ZASTOPNIKI

MINNESOTA:

Jakob Delak, Biwabik, Minn.
Math. Kapsh, L. Perushek, Ely, Minn.
John Pogačnik, Eveleth, Minn.
Max Volcanshek, Eveleth, Minn.
Jakob Muhvich, Gilbert, Minn.
John Jerina, New Duluth, Minn.
Ant. Mahne, Frank Kochevar, Nokholm, Minn.
Joseph Smuk, Greaney, Minn.
Frank Horvatich, Virginia, Minn.
Louis Petelin, Aurora, Minn.
Geo. Brozich, Rauch, Minn.
Anton Prosen, Crosby, Minn.
Frank Hochevar, McKinley, Minn.
John Dragovan, Soudan, Minn.

MICHIGAN:

Frank Plautz, Calumet, Mich.
Ivan Cotič, South Range, Mich.

WISCONSIN:

Frank Zajc, Oliver, Wis.
Frank Brence, Waukegan, Ill.
Frank Klanchar, Willard, Wis.
John Wodovnik, Milwaukee, Wis.
John Stampfel, Grafton, Wis.
Frank Skok, West Allis, Wis.

ILLINOIS:

John Libernik, Joliet, Illinois.
Simon Jesenšek, La Salle, Ill.
Joseph Blish, Chicago, Ill.
Joseph Omerza, De Pue, Ill.
John Kulavic, Springfield, Ill.

INDIANA:

N. M. Vuksinich, Gary, Ind.
Mih. Pavel, ml., Indianapolis, Ind.
Anton Tratnik, Clinton, Ind.

PENNSYLVANIA:

Ign. Magister, Pittsburg, Pa.
Alojz Tollar, Imperial, Pa.
John Kern, Cannonsburg, Pa.
John A. Germ, Braddock, Pa.
Anton Klančar, Arona, Pa.
Joseph Yamc, Garret, Pa.
Martin Klinar, Johnstown, Pa.
John Pajk, Conemaugh, Pa.
John Lamuth, Marianna, Pa.
Frank Miklaucich, McDonald, Pa.
Martin Koroshec, Ralphton, Pa.
Jos. Welovrh, Broughton, Pa.
John Mlakar, Claridge, Pa.

OHIO:

Karol Bauzon, Frank Lunka, Cleveland, Ohio.
Ignac Prelogar, Collinwood, O.
Alois Ballant, Fr. Poje, Barberton, O.
Anton Kikel, Youngstown, Ohio.
Frank Guna, Bradley, Ohio.
Frank Guna, Badley, O.

COLORADO:

John Janežič, Leadville, Colo.
Frank Škrabec, Denver, Colo.
Mihael Krivec, Primero, Colo.

KANSAS:

John Homec, Yale, Kans.
Anton Zajc, Girard, Kans.
Mihael Breznik, Frontenac, Kans.
Anton Žagar, Kansas City, Kans.
Simon Repovš, Columbus, Kans.
Jacob Cukljati, Pittsburg, Kans.

WYOMING:

F. S. Tauchar, Rock Spring, Wyo.
Mike Krivec, Sublet, Wyo.
John Globochnik, Diamondville, Wyo.

John Ruzich, Wardner, Idaho.
Kajetan [illegible]

Za oglase tujih in nepoznanih tvrd ne prevzame ne uredništvo ne upravništvo nobene odgovornosti. Nekatere stvari so dobre, dar je boljši:drži, nego lepo najdene v popol